

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 12 Αυγούστου 2017

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ

Η Ινδονησία
των... έξι
αισθήσεων

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

τέλειωτη ζούγκλα, έτοιμη να “καταβροχθίσει” οποιαδήποτε υπέρβαση ορίων από την ανθρώπινη δραστηριότητα, ακτές με άγρια ομορφιά, άνθρωποι πράσινοι και χαμογελαστοί, “που ζουν με και όχι από τον τουρισμό”. Αυτά είναι κάποια από τα χαρακτηριστικά του Μπαλινέζικου τοπίου και της κουλτούρας του διάσημου τουριστικού προορισμού της Ινδονησίας, στο οποίο ταξιδεύουν σήμερα οι “διαδρομές”.

Επίσης, στον απόηχο της συναυλίας που πραγματοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα, συνομιλούμε με τον καταξιωμένο τσελίστα Γιώργο Καλούδη, που με τις μελωδίες της λύρας και του τσέλου του “ζωντάνεψε” μετά από 17 αιώνες σιωπής, το Αρχαίο Θέατρο της Απτέρας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 7 ~ Η Ινδονησία των...
έξι αισθήσεων

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Παιδότοποι

σελ. 10 ~ Πολιτισμός - Σινεμά

σελ. 11 ~ Συνέντευξη
με τον Γιώργο Καλούδη

σελ. 12 ~ Πολιτισμός

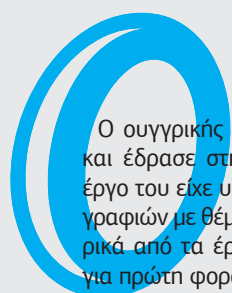
σελ. 13 ~ Ιστορικές αναφορές

σελ. 14 ~ Αφορμή, Βιβλία

No. 578

Φανταστικό
μουσείο

Brassai, “Το Παρίσι τη νύχτα”, Από ένα άλμπουμ φωτογραφιών του 1932

Επιμέλεια:
ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

Ο ουγγρικής καταγωγής Brassai έζησε και έδρασε στη Γαλλία. Το πιο διάσημο έργο του είχε υπάρξει ένας κύκλος φωτογραφιών με θέμα το νυχτερινό Παρίσι. Μερικά από τα έργα αυτά παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά στο “Μινώταυρο”, το περιοδικό των σουρεαλιστών. Τεχνικά άρτιες, οι φωτογραφίες αυτές εντυπωσιάζουν με τον τρόπο που ο φωτογράφος-καλλιτέχνης χειρίζεται τον σκιοφωτισμό. Πολύ όμορφα είναι δοσμένο στη φωτογραφία που

έχω επιλέξει να παρουσιάσω αντιπροσωπευτικά εδώ το υγρό, γυαλιστερό πλακόστρωτο δάπεδο, με ένα

γλυκό, ήπιο, ηλεκτρικό φως να πέφτει και να δίνεται έτσι ωραία η πουχιά της ποιτικής, βραδινής πόλης. Η μαγεία των λήψεων αυτών, πολλές από τις οποίες είναι τραβηγμένες από ψηλά έγκειται στο ότι το ηλεκτρικό φως προσδίδει στη γαλλική μεγαλούπολη ένα χαρακτήρα παραμυθένιο και φαντασμαγορικό. Στο σημείο αυτό ο Brassai μοιάζει να συνομιλεί με τους σουρεαλιστές, αν σκεφτούμε ότι το εν λόγω κίνημα κατά τον Andre Breton πρέσβευε την ιδέα ότι ο κόσμος είναι υπέροχος αν τον κοιτάξουμε και ότι το όμορφο και παραμυθένιο μπορεί να κρύβεται στις πιο μικρές και φαινομενικά ασήμαντες λεπτομέρειες.

διαδρομές

τεύχος 739

Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης

ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α.

Γαρεδάκης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Παρασκευάς Ν.

Περάκης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”: Ελευθερία Μ.
Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Γιώργος Κώνστας, Γιάννης

Λυβιάκης, Δημήτρης Μαριδάκης,

Γιάνα Μαρουλοσφάκη, Βασιλική

Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Δέσποινα

Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη, Ελένη

Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: Νεκτάριος

Κακατσάκης

ΠΙΣΤΕΤΕΣ: Hussein Rajaiftikhar,

Γιάννης Περάκης, Γιώργος

Στεφανάκης

ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο

“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)

τηλ. 28210 51.003 - 6, fax 28210

51.007 e-mail: info@haniotika-

nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:

Καραϊσκάκη 49 τηλ. 28210 70.563

- 6 fax 28210 91.900 -

Διαφημιστικό Τμήμα: Εύα Κουμή

τηλ.: 2821070.563 - 6

e-mail: ads@haniotika-nea.gr

Cool Energy

cool energy

ΨΥΞΗ - ΘΕΡΜΑΝΣΗ - ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ

- Επαγγελματική & Βιομηχανική ψύξη
- Επαγγελματικός εξοπλισμός
- Κλιματισμός
- Αφυγραντήρες
- Ζεστά νερά χρήσης
- Φίλτρα νερού
- Αντίστροφη όσμωση
- Θέρμανση
- Εξαερισμοί
- Ηλιακά
- Αποσκληρυντές

ANGELOPO SAMSUNG Veluda φίλτρα νερού CHIGO

RiG Radiators Kiturami BLUESOLAR ADOX

Περιβολίων 103, Χανιά 28216 00744 28216 00944 info@coolenergy.gr

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΗΠΟ

Φεστιβάλ “Rock Under The Clock”

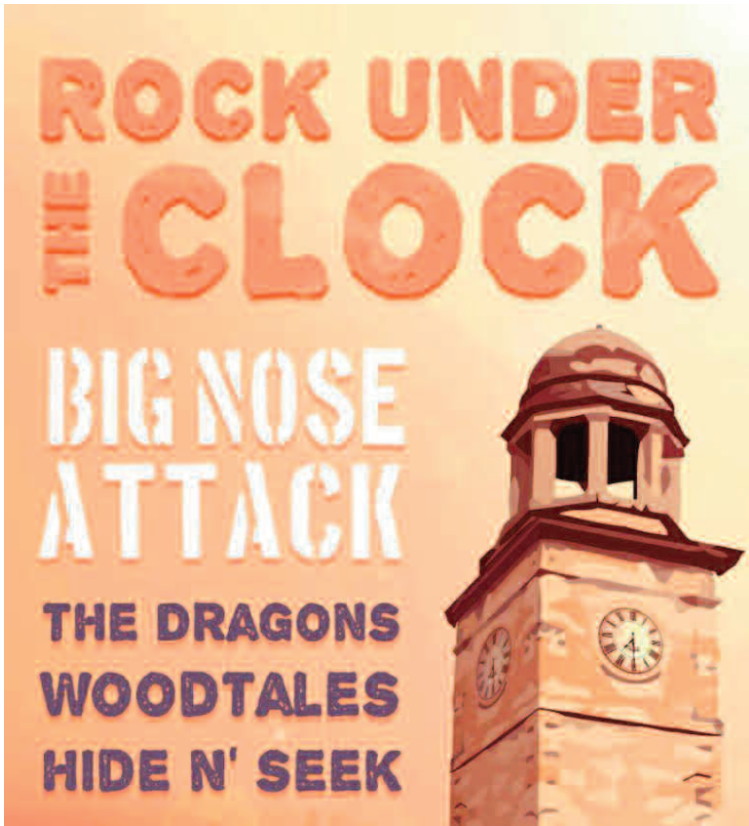
Το Rock Under The Clock Festival επιστρέφει για δεύτερη χρονιά στον χώρο του Δημοτικού Κινηματογράφου “Κήπος”, κάτω από το ρολόι, στις 14 Αυγούστου.

«Το Rock Under The Clock Festival έγινε για πρώτη φορά πέρυσι στις 4 Ιουλίου. Ξεκίνησε από την ανάγκη να βρεθεί ένα βήμα για μαθητικά και φοιτητικά συγκροτήματα του ευρύτερου χώρου της Rock μουσικής, να παρουσιάσουν την δουλειά τους στο κοινό, κάτι που είναι δυσεύρετο σε μια μικρή πόλη σαν τα Χανιά.

Παράλληλα, το RUTC έχει φιланθρωπικό χαρακτήρα, με δωρεάν είσοδο και την προσκόμιση τροφίμων για την υποστήριξη δομών αλληλεγγύης της πόλης μας», αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση και προστίθεται:

«Το RUTC 2016 ήταν μια απρόσμενη επιτυχία καθώς προσέλκυσε πάρα πολύ κόσμο παρόλο που οργανώθηκε κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή. Όλη την διοργάνωση την ανέλαβαν τα συγκροτήματα που συμμετείχαν στήνοντας ένα πραγματικά επαγγελματικό σκηνικό, ενώ ταυτόχρονα μαζεύτηκε μεγάλη ποσότητα τροφίμων μακράς διάρκειας.

Φέτος το φεστιβάλ γίνεται μεγαλύτερο, φιλοξενώντας στην σκηνή του τοπικές μπάντες αλλά και τους Big Nose Attack, όπου εμφανίζονται για πρώτη φορά open air στα Χανιά! Σκοπός του φεστιβάλ και φέτος είναι να βοηθήσει τους άπορους συμπολίτες μας, αλλά ταυτόχρονα έχει και εκπαιδευτικό/ενημερωτικό χαρακτήρα για τις μπάντες που συμμετέχουν, και όχι μόνο, μέσα από work-

shop».

Είσοδος ελεύθερη: Με προσκόμιση τροφίμων για ευπαθείς ομάδες της πόλης μας.

Συνδιοργάνωση: Δήμος Χανίων – ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ

ΜΕ ΠΛΟΥΣΙΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Φεστιβάλ Κισαμίτικης κουλτούρας

Το "10ο Φεστιβάλ Κισαμίτικης κουλτούρας" αρχίζει σήμερα Σάββατο και θα διαρκέσει έως τις 20 Αυγούστου δίπλα στο Δημοτικό γήπεδο Κισάμου. Το φετινό Φεστιβάλ που διοργανώνουν ο Δήμος Κισσάμου, η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Κισσάμου, η Περιφέρεια Κρήτης και η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων θα επιδιώξει να αναδείξει τα μοναδικά συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής της Κισάμου και των τοπικών προϊόντων της. Παραδοσιακά κρητικά προϊόντα, είδη λαϊκής τέχνης από επαγγελματίες παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα θα εκθέσουν τα "αγαθά" τους στο κοινό παρουσιάζοντας την παράδοση, την γέυση και την μοναδικότητα των Κρητικών προϊόντων. Για το σκοπό αυτό έχουν στηθεί 42 "περίπτερα".

Η είσοδος είναι ελεύθερη για όλες τις ημέρες, από τις 18:30 έως τις 23:30.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων έχει ως εξής:

•Σάββατο 12 Αυγούστου στις 9 μ.μ.: Εγκαίνια φεστιβάλ, αγιασμός, ομιλία Δημάρχου, χαιρετισμός προέδρου Κ.Ε.Δ.Η.Κ., τραγούδια από τη Φιλαρμονική του Δήμου Κισάμου και της Ιεράς Μητρόπολης -Μουσικοχορευτική βραδιά.

•Κυριακή 13 Αυγούστου στις 8.30 μ.μ.: Μουσικοχορευτική βραδιά.

•Δευτέρα 14 Αυγούστου στις 8.30 μ.μ.: Θαλάσσιες खेलώνες στην Κίσαμο. Παρουσίαση με φωτογραφίες και Βίντεο 9.30 μ.μ.: Μουσικοχορευτική βραδιά.

•Τρίτη 15 Αυγούστου στις 8.30 μ.μ.: Μουσική βραδιά.

•Τετάρτη 16 Αυγούστου, 8.30 μ.μ.: Συναυλία με τον Γιώργο Μυλωνάκη

•Πέμπτη 17 Αυγούστου, 8:30 μ.μ.: Μουσικοχορευτική βραδιά «Η παράδοση μας Ενώνει» •Παρασκευή 18 Αυγούστου, 8.30 μ.μ.: Εκδήλωση εις μνήμην Αθανασίου Δεικτάκη.

•Σάββατο 19 Αυγούστου, 8.30 μ.μ.: Τραγούδια και χοροί της Κρήτης.

•Κυριακή 20 Αυγούστου, 8.30 μ.μ.: Μουσική βραδιά με τον Αχιλλέα Δραμουντάνη.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΚΑΜ

“Σύμβολα και τις μορφές της Ελλάδας - Κρήτη”

Εικαστική έκθεση της Βασιλικής Σαρρή με θέμα “Περιπέτειες της ύλης: Σύμβολα και μορφές της Ελλάδας- Κρήτη” εγκαινιάζεται σήμερα Σάββατο στις 8:30 μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου.

Πρόκειται για την έβδομη ατομική έκθεση ζωγραφικής της Βασιλικής Σαρρή, σε επιμέλεια Κωνσταντίνου Β. Πρώιμου.

Στην έκθεση θα παρουσιαστούν έργα μικτής τεχνικής με χαρακτηριστικό την παράθεση φυσικών υλικών, που μεταμορφώνονται σε μια τρισδιάστατου χώρου εικόνα.

Στην πρόσφατη δουλειά της η καλλιτέχνης απασχολείται με μορφές και σύμβολα, που μέσα από την δράση των υλικών παρουσιάζουν και την περιπέτεια του Ελληνικού χώρου.

Η Βασιλική Σαρρή γεννήθηκε στον Πειραιά και σπούδασε στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Από το 2000 έως το 2005 σπούδασε στο Δ΄ Εργαστήριο της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, με καθηγητές τους Γιάννη Βαλαβάνη και Μιχάλη Μανουσάκη, από όπου αποφοίτησε με άριστα. Έχει παρουσιάσει έργα της σε πολλές ατομικές και ομαδικές εκθέσεις.

Διάρκεια έκθεσης: 12 έως 25/8/2017

Ώρες λειτουργίας : 11:00 -14:00 & 19:00 - 23:30

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

“Σταθερές Συντεταγμένες” στον Αγιο Ρόκκο

Δύο καλλιτέχνες, η ζωγράφος Μαρία Κελαϊδή και ο γλύπτης Γιάννης Γαβαλάς “υπογράφουν” την έκθεση σύγχρονης τέχνης “Σταθερές Συντεταγμένες - Αγιος Ρόκκος 35ο30' 24ο01” που φιλοξενείται από προχθές το βράδυ στον Αγιο Ρόκκο στην Σπλάντζια. Η θεματική της έκθεσης βασίζεται στη διαπλοκή των εντυπώσεων που δημιούργησε ο βενετσιάνικος ναός και η παλιά πόλη των Χανίων στους δύο καλλιτέχνες.

«Με τη συνεργασία του Γιάννη, ουσιαστικά “χαρτογραφώ” την περιοχή και τη “σηματοδοτώ” με παλιές φωτογραφίες από τη γειτονιά. Η Σπλάντζια ήταν μια περιοχή που δέχτηκε πολλούς πολιτισμούς, ανθρώπους από πολλές φυλές με μεγάλο ιστορικό βάθος», τονίζει χαρακτηριστικά η κα Κελαϊδή. «Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Ιωάννη Αρχοντάκη από το Χανιά Art και τον Κωνσταντίνο Πρώιμο που έχουν κάνει μαζί την επιμέλεια, διότι πραγματικά έχουν κάνει μια εξαιρετική δουλειά», σημειώνει η καλλιτέχνης, ενώ από την πλευρά του, ο Γιάννης Γαβαλάς επισημαίνει ότι, «η συνύπαρξη δύο καλλιτεχνών σε αυτόν τον υπέροχο χώρο ξεκίνησε από το... τίποτα, αλλά με πολύ καλή διάθεση. Η Μαρία Κελαϊδή αντιπροσωπεύει τη ζωγραφική και εγώ τη γλυπτική. Αποφασίσαμε να συνυπάρξουμε και να δημιουργήσουμε μια κοινή παρουσία σε έναν τόσο επιβλητικό χώρο».

Η έκθεση συνδιοργανώνεται από την Περιφέρεια Κρήτης, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων και το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων - Ελαιουργείον, με την επιμέλεια να ανήκει στον Κωνσταντίνο Πρώιμο και τον Ιωάννη Αρχοντάκη.

Θα είναι ανοικτή κάθε μέρα 19:00-22:00 έως τις 21 Αυγούστου, με ελεύθερη είσοδο.

Το **CL** παρουσιάζει

ΣΙΞΟΥΑΙ για δολοφόνους

Μαριλένα Σγουράκη

Χρύσα Αλεξανδράκη

Νεκταρία Σφιγκακη

Νατάσα Βολουδάκη

Κώστας Σταυρουλάκης

Δημήτρης Πουλιδάκης

Κων/νος Λεβάκης

Διασκευή - Σκηνοθεσία: **Μαρία Λεκάκη**

Σκηνικά - Κοστούμια: **Κων/νος Λεβάκης**

Φωτισμός: **Γιάννης Γιαννικάκης**

Ήχος: **Γιάννης Λύκος**

Hair Styling: **Ρούλα Καπιδάκη**

Make Up Artist : **Χριστίνα Σαγώνα**

Φωτογράφιση αφίσας: **Αντώνης Στεφανίδης**

ώρα **21.30**

Γενική είσοδος 10€ Προπώληση 8€

Κυριακή 13/8/2017 **Γυμνάσιο Καντάνου**

Προπώληση: **CIEL**, Αποκορώνου 51 (στοά), τηλ. 2821054067 & **ΚΕΠ Καντάνου**

Τετάρτη 23/8/2017 **Θέατρο Ανατολικής Τάφρου**

Προπώληση: **CIEL**, Αποκορώνου 51 (στοά), τηλ. 2821054067 & **Κίσκι Δήμου Χανίων, πλατεία Δημοτικής Αγοράς**

AMTB ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΕΧΝΗΣ

ΚΟΜΜΟΤΗΡΙΟ **Michel** Τηλ: 28210 51231 - 6946022262

SYNKA super markets

CL **TELEKHA** **Χανιώτικα νέα** **NEA** ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ
ΠΕΡΑΚΗΣ
perakisp@haniotika-nea.gr

Η Ινδονησία των... έξι αισθήσεων

■ Οδοιπορικό στην ενδοχώρα του Μπαλί

Οι κόρες των ματιών διαστέλλονται για ν' απαθανατίσουν εντυπωσιακά τοπία και χρώματα, η μύτη διεγείρεται από τις μυρωδιές της φύσης μα και της τοπικής κουζίνας. Έχκοι από τη ζούγκλα, από τους ναούς κι από τους καλλιτέχνες του δρόμου περνούν μέσα από τα αυτιά του ταξιδιώτη ο οποίος δεν αντιστέκεται καθώς περπατά στο δρόμο και αρχίζει να ακουμπά τα πάντα γύρω του. Έργα τέχνης, υφάσματα, μπαχάρια, δέντρα... Κι αν φτάσει μπροστά σε ένα τοπικό πιάτο θα γευτεί κάτι πρωτόγνωρο για το δικό του ουρανίσκο. Το Μπαλί υποδέχεται τον επισκέπτη και με το... καλημέρα εξιτάρει όλες του τις αισθήσεις και κάτι παραπάνω.

Εντυπωσιακές εικόνες από τη ζούγκλα, τους ορυζώνες, τους ναούς και την άγρια ομορφιά των ακτών στο Μπαλί.

Οι περισσότεροι ίσως έχουν ακούσει για το κοσμοπολίτικο νότιο Μπαλί στην Ινδονησία, τις παραλίες και τα μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα. Κατάσταση που προφανώς μπορεί να ζήσει ο ταξιδιώτης σε οποιοδήποτε προορισμό ακόμα και λίγα χιλιόμετρα μακριά από τα Χανιά. Αν όμως, αναζητάτε μια αρκετά πιο ρεαλιστική επαφή με την Μπαλινέζικη πραγματικότητα, θα πρέπει να κατευθυνθείτε στα κεντρικά του νησιού, με την περιοχή του Ουμπούντ να προσφέρεται ως η ιδανική βάση για εξορμήσεις στην άγρια ομορφιά της ενδοχώρας.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ "ΚΑΡΔΙΑ" ΤΟΥ ΜΠΑΛΙ

Σε απόσταση δύο ωρών από το διεθνές αεροδρόμιο "Ngurah Rai", το Ουμπούντ αποτελεί την πνευματική "καρδιά" του Μπαλί. Οι αναρίθμητοι καλλιτέχνες συμβιώνουν αρμονικά με τους ανθρώπους που ζουν από τη γη και συγκεκριμένα από τους εντυπωσιακούς ορυζώνες. Σε αντίθεση με τις εικόνες της δικής μας καθημερινότητας στο Ουμπούντ η φύση επικυριαχεί του αστικού τοπίου. Οι άνθρωποι λες και "παλεύουν" κάθε μέρα με τη ζούγκλα. Στο ίδιο οικοδομικό τετράγωνο μπορεί κανείς να συναντήσει μια κατοικία, έναν ορυζώνα και ένα παρθένο δάσος.

ΖΩΝΤΑΣ ΜΕ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Ο τουρισμός αποτελεί βασικό βραχίονα της τοπικής οικονομίας. Οι άνθρωποι όμως στο κεντρικό Μπαλί δεν έχουν αλλοτριωθεί από αυτή την πραγματικότητα. Ο τουρίστας είναι καλοδεχούμενος, αλλά η πόλη και τα χωριά δεν είναι διατεθειμένα να αλλά-

ξουν την καθημερινότητά τους προς τέρψη των επισκεπτών. Ο ξένος θα προσαρμοστεί εύκολα στην πραγματικότητα, από τη στιγμή που νιώθει καλοδεχούμενος με το που πατήσει το πόδι του έξω από το αεροδρόμιο του νησιού.

Κολλεκτίβες χειροτεχνών, άνθρωποι που σμιλεύουν την πέτρα ή το ξύλο, ζωγράφοι και κατασκευαστές εντυπωσιακών κοσμημάτων, μασέρ, αγρότες έμποροι και οδηγοί ταξί, συνθέτουν ένα εντυπωσιακό ανθρώπινο παζλ που συνεχίζει με τη μέγιστη δυνατή αυθεντικότητα παραδόσεις αιώνων. Αυτή η αυθεντικότητα είναι άλλωστε που προσελκύει εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως. Φανταστείτε για παράδειγμα τους αργαλειούς στην Κρήτη να μην εμφανίζονταν μόνο σε γιορτές πολιτιστικών συλλόγων ή σε μουσεία, αλλά να δούλευαν ασταμάτητα σε σπίτια κι εργαστήρια σε πόλεις και χωριά.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Στο Μπαλί οι Γιουνανί (Ελληνες) είναι ευπρόσδεκτοι. Ακούγοντας για την Ελλάδα, οι ντόπιοι θα σου πουν χαμογελώντας για την "Atina", τη "Tesaloniki" και τον "Panatinaikos". Άλλωστε το ποδόσφαιρο στο Μπαλί είναι παντού! Εντυπωσιακές αλάνες με αυτοσχέδια γήπεδα όπου πιτσιρίκια παίζουν κι ονειρεύονται φερόντας φανέλες του Μέσι και του Κριστιάνο Ρονάλντο. Στο κεντρικό Μπαλί τουλάχιστον φαίνεται να κυριαρχεί η "Μπαλί Γιουνάιτεντ". Παντού θα δεις σημαίες της να κυματίζουν.

Ο Μούσνα, απόφοιτος αγγλικής φιλολογίας και οργανωτής εκδρομών, εξήγησε στις "Διαδρομές" πως «ο δικός μας πολιτισμός

με το δικό σας ταιριάζουν απόλυτα. Ακόμα και οι θρησκεία μας με τη δική σας γιατί δεν θέλουν το κακό». Η συντριπτική πλειοψηφία των Μπαλινέζων είναι Ινδουϊστές και έπονται οι Βουδιστές και οι Μουσουλμάνοι. Παρά το πέρασμα των Ολλανδών από την περιοχή, ο Χριστιανισμός δεν καθιερώθηκε ως θρησκεία.

Ο Μούσνα διαφωνεί με όσους επισκέπτονται το νότιο κοσμοπολίτικο Μπαλί. «Δεν υπάρχει κάτι Μπαλινέζικο να δεις εκεί. Τι θα προτιμούσες για παράδειγμα; Να πας σε ένα μουσείο με ξύλινα γλυπτά ή να πάμε σε μια κολλεκτίβα ξυλουργών να δούμε επί τόπου πως διατηρείται η παράδοσή μας ζωντανή;» παρατηρεί χαρακτηριστικά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ, ΠΑΖΑΡΙΑ ΚΑΙ ΟΔΗΓΗΣΗ

Δύο χαρακτηριστικά της μπαλινέζικης πραγματικότητας που κάνουν εντύπωση στους επισκέπτες είναι το παζάρι των τιμών και η χαοτική οδήγηση!

Δεν υπάρχει περίπτωση να αγοράσεις κάτι χωρίς παζάρι, ενώ οι τιμές είναι εντυπωσιακά χαμηλές. Ένα ευρώ αντιστοιχεί με δεκαπέντε χιλιάδες ρουπίες (το τοπικό νόμισμα), με την ισοτιμία αυτή να έχει διαμορφωθεί χάρη και στην πρόσφατη κρίση που έζησε η τοπική οικονομία. Το στρεβλό τουριστικό μοντέλο ανάπτυξης στον Μπαλινέζικο νότο, με τις πολυεθνικές να ελέγχουν απόλυτα την τουριστική βιομηχανία έσκασε σαν "φούσκα", με την τοπική οικονομία να πλήττεται από την ασιατική κρίση στα τέλη της δεκαετίας του '90. «Τα δάνεια από τους ξένους μας κατέστρεψαν» λέει ο Μούσνα. «Και εσείς όμως τώρα έχετε πρόβλημα», παρατηρεί.

Εικόνες της καθημερινότητας, σαν ζωντανό παραμύθι!

Για το καθιερωμένο παζάρεμα που κάνουν οι έμποροι, ο Μούσνα μας εξηγεί: «Θα έχει κακή τύχη αν δεν αγοράσεις κάτι από αυτόν. Δεν είναι ντροπή να τον παζαρεύεις, τους αρέσει». Η διαδικασία εντυπωσιακή. Η αρχική τιμή μπορεί να ξεκινήσει για παράδειγμα από τα 50 ευρώ και τελικά να αγοράσεις κάτι με μόλις πέντε! Στα δικά μας μάτια η απόλυτη φτώχεια και εκμετάλλευση.

Ο Μούσνα μας εξηγεί ξεκινώντας με μια ερώτηση: «Πόσο θα σου ζητούσε ένα ταξί στην πατρίδα σου για να σε γυρνάει όλη μέρα στο νησί σου από τη μια μεριά στην άλλη; Εδώ για 18 ώρες η τιμή θα ήταν γύρω στα 35 ευρώ». Τους εξηγούμε ότι για να πάμε από το αεροδρόμιο στην πόλη των Χανίων χρειαζόμαστε 20 ευρώ και γελώντας ρωτά: «Άρα είστε πλούσιοι;». Ο Μούσνα θεωρεί ότι είναι θέμα διαφορετικής αντίληψης των πραγμάτων. Άλλες οι δικές τους ανάγκες, άλλα τα πρότυπα

Στη διατροφή των Μπαλινέζων κυριαρχεί το ρύζι. Πρωί, μεσημέρι, βράδυ...

Καλλιτέχνες κατασκευάζουν εντυπωσιακές δημιουργίες από ξύλο.

Η παρασκευή του πιο δημοφιλούς καφέ στο Μπαλί ξεκινά από τα κόπρανα νυφίτσας!

Ο Πουραμάν μας άνοιξε το σπίτι του. Συναντήσαμε τη μητέρα του την ώρα του φαγητού. Το χαρακτηριστικό, πηγαίο, μπαλινέζικο χαμόγελο αποτυπώνεται στο πρόσωπό της.

της ευμάρειας. Για την κόρη του δίνει 300 ευρώ το χρόνο σε ενοίκιο για να σπουδάξει στην πόλη Ντεπανσάρ. Στα Χανιά θα είσαι πολύ τυχερός αν βρεις μια γκαρσονιέρα με 300 ευρώ τον μήνα... Τα τελευταία χρόνια δίνουν πάντως μεγάλη έμφαση στη μόρφωση, με τα περισσότερα παιδιά όμως μόλις αποφοιτούν από το πανεπιστήμιο να αναζητούν τις τύχες τους στο εξωτερικό. Οι εναλλακτικές άλλωστε είναι μετρημένες στα δάκτυλα.

Η αλήθεια πάντως για τη φτώχεια, βρίσκεται μάλλον κάπου στη μέση. Περήφανος λαός, δύσκολο να παραδεχτεί τα βάσανά του. Αλλά και με εντελώς διαφορετική κοσμοαντίληψη.

Αυτή η κοσμοαντίληψη είναι αποτυπωμένη και στην οδηγική συμπεριφορά. Στο Μπαλί θα προκαλέσεις ατύχημα αν διαταράξεις αυτό το... αρμονικό κυκλοφοριακό χάος! Οδηγούν ανάποδα από εμάς (δεξιότιμονα αυτοκίνητα), κορνάρουν συνεχώς και προσπερνούν χωρίς σταματημό ακόμα και σε "τυφλές" στροφές. Στους δρόμους κυριαρχούν οι ασιατικές μάρκες αυτοκινήτων ενώ κυκλοφορούν αναρίθμητα δίκυκλα, κυρίως σκούτερ και "παπάκια". Χειρονομίες και τσακωμούς ξεχάστε τα. Ακόμα και ένα ατύχημα υλικών διαφορών λύνεται με χειραψία και χαμόγελο. Ρωτήσαμε τον οδηγό μιας μηχανής -την οποία έριξε ένα αυτοκίνητο καθώς προσπαθούσε να παρκάρει- πώς και δεν τσακώθηκαν. «Γιατί να τσακωθούμε; Θα γυρίσει πίσω ο χρόνος και δεν θα πέσει η μηχανή; Τι νόημα έχει να τσακωθούμε, δεν καταλαβαίνω τι με ρωτάτε...»

ΤΟ ΜΠΑΛΙΝΕΖΙΚΟ ΣΠΙΤΙΚΟ

Το κλασικό σπίτι μιας οικογένειας στο Μπαλί θυμίζει κάτι από τις παλιές ελληνικές ταινίες, με σπίτια γύρω - γύρω και στη μέση μια αυλή. Στο κέντρο του οικοπέδου είναι χτισμένος ο ναός. Περιμετρικά του ναού είναι κτισμένα τα σπίτια της οικογένειας. Παπ-

πούδες, γονείς, παιδιά, αδέρφια, ξαδέρφια, θείοι. Ζουν όλοι μαζί και ο καθένας φτιάχνει το δικό του σπίτι.

Ο Πουραμάν, αγρότης που ψάχνει μεροκάματα με το ταξί, μας άνοιξε με μεγάλη χαρά το σπιτικό του.

Για να περάσουμε στο κτήμα έπρεπε να διασχίσουμε ένα μεγάλο χαντάκι, περνώντας πάνω από μια ξύλινη τάβλα. «Τώρα θα μας φτιάξουν τα πεζοδρόμια. Αν προσέξετε στη διαδρομή θα δείτε ότι φτιάχνονται παντού. Ελάτε προσεκτικά», μας λέει· πάντα με αυτό

Από σουρικότες μέχρι τίγρεις και ελέφαντες συναντάς σε θεματικά πάρκα. Οι υπεύθυνοι υποστηρίζουν ότι με αυτό τον τρόπο τα ζώα προστατεύονται.

Στο δάσος των Μαϊμούδων, τα συμπαθέστατα ζώα κυκλοφορούν ελεύθερα και δεν διστάζουν να ανοίξουν τις τσάντες των επισκεπτών αναζητώντας φαγητό.

Τα δίκυκλα κυριαρχούν στους δρόμους του Μπαλί. Οι περισσότεροι οδηγοί φορούν μάσκες για να προστατευτούν από το καυσαέριο.

Ποδόσφαιρο και χαρταετοί. Τα πιο δημοφιλή παιχνίδια στους δρόμους του Ουμπούντ.

το καταπληκτικό χαμόγελο στο πρόσωπο. Ο ναός εντυπωσιακός. «Τον έφτιαξα μόνος μου. Με πλήθους και πέτρες» λέει ο Πουραμάν και καμαρώνει. Επτά φορές την ημέρα πρέπει να προσφέρει δωρεά στο ναό του και στεναχωριέται που δεν προλαβαίνει πάντοτε. Οι προσφορές είναι συνήθως μικρά πιατάκια με φύλλα μπανάνας, ρύζι και μυρωδικά. Τα συναντάς παντού στους δρόμους του Μπαλί αυτά τα πιατάκια.

Προχωρώντας προς το δικό του σπίτι, περνάμε έξω από το σπίτι της αδερφής του, του θείου του, και φτάνουμε στις μητέρας του. Πετύχαμε την ώρα της προετοιμασίας του φαγητού. Μια εντυπωσιακή γερώντισσα, με το χρόνο να έχει σμιλέψει το πρόσωπό της το οποίο φωτίζεται από ένα μεγάλο χαμόγελο. Δεν ξέρει αγγλικά αλλά με τα μάτια σε καλωσορίζει και σε κάνει να νοιώσεις σαν το σπίτι σου. Ένα μεγάλο τσιγάρι είναι πάνω στη φωτιά. Βράζει το ρύζι. Πρωί, μεσημέρι, βράδυ, το ρύζι είναι βασικό κομμάτι της Μπαλινέζικης διατροφής. Δίπλα από τη φωτιά ένας κόκορας μέσα σε ένα ξύλινο καλάθι περιμένει -μάλλον- τη μοίρα του... Γενικότερα το φαγητό στο Μπαλί είναι αρκετά μακριά από το δικό μας διαιτολόγιο. Καυτερά πιάτα, σάλτσες που μυρίζουν έντονα αλλά και εντυπωσιακά ψάρια. Το κρέας δεν είναι συχνό στο μενού τους, αλλά σίγουρα θα δοκιμάσει ο επισκέπτης πάπια, τηγανιτή. Στο Μπαλί άλλωστε, τα πάντα τηγανίζονται...

Το σπίτι του Πουραμάν είναι το πιο εντυπωσιακό από τα υπόλοιπα της οικογένειας. Σκαλισμένα ξύλα, χρώματα και πέτρες. «Το έφτιαξα μόνος μου. Όποτε έχω χρήματα αγοράζω υλικά και προσθέτω πράγματα», εξηγεί.

Φεύγοντας, ο Πουραμάν επιμένει. «Να κρατήσετε τον αριθμό μου. Όταν έρθετε ξανά να έρθετε να μείνετε εδώ. Γιατί να πληρώνετε ξενοδοχεία; Έτσι θα δοκιμάστε και το φαγητό της μητέρας μου!».

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ – ΤΟΠΙΑ

Η ενδοχώρα του Μπαλί προσφέρει αναρίθμητα αξιοθέατα και εντυπωσιακά τοπία. Ο καλύτερος τρόπος να τα δείτε είναι κάνοντας μια συμφωνία με έναν οδηγό ταξί. Ψάχνοντας στον χάρτη θα επιλέξετε τα σημεία που σας ενδιαφέρουν, θα πείτε που θέλετε να πάτε, θα παζαρέψετε την τιμή και θα σας μεταφέρει με ασφάλεια. Μπορεί στο χάρτη μια μικρή χιλιομετρικά απόσταση να σας ξεγε-

Το σκιάχτρο απαραίτητο για την προστασία του ορυζώνα.

λάσει, καθώς για 40 χιλιόμετρα μπορεί να χρειαστείτε ακόμα και δύο ώρες. Η κίνηση είναι πολύ μεγάλη και οι δρόμοι διασχίζουν ουσιαστικά τη ζούγκλα άρα μιλάμε για πολλές στροφές.

Ενδεικτικά αυτά που πρέπει να δει ο επισκέπτης στο Μπαλί είναι ο ναός του Τάνα Λοτ, οι ορίζοντες του Tegalalang, το δάσος των μαϊμούδων, το πολιτιστικό πάρκο GWK με τα κυριολεκτικά θεόρατα αγάλματα και οι φυτείες καφέ. Εκεί ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να δοκιμάσει τον περιβόητο καφέ “Kopi Luwak”. Από τις αγαπημένες συνήθειες των ντόπιων, ο συγκεκριμένος καφές παρασκευάζεται με βάση τα κόπρανα της αγριόγατας! Περνώντας ειδική επεξεργασία, καταλήγει στο φλιτζάνι θυμίζοντας κάτι ανάμεσα σε ελληνικό και γαλλικό καφέ.

Στο Μπαλί ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να δει καταφύγια ζώων, όπως το πάρκο των ελεφάντων, ή τον κεντρικό ζωολογικό κήπο. Οι υπεύθυνοι υποστηρίζουν ότι αν δεν υπήρχαν αυτοί οι χώροι τα ζώα θα κινδύνευαν, όπως η τίγρης που απειλείται με εξα-

φάνιση. Σε μεγάλο βαθμό αυτό ισχύει, όμως όταν βλέπεις τους ελέφαντες να επιδίδονται σε... ποδοσφαιρικό αγώνα, σκέφτεσαι ότι αυτό δεν ταιριάζει στο εντυπωσιακό ζώο.

Τελειώνοντας πάντως την ημέρα, ο καλύτερος τρόπος να ξεκουραστεί το σώμα είναι το διάσημο μπαλινέζικο μασάζ. Αναρίθμητοι χώροι προσφέρουν μασάζ από έμπειρους χειροπράκτες. Οι τιμές απίστευτες για τα ελληνικά δεδομένα. Μία ώρα μπαλινέζικο μασάζ στοιχίζει 5 ευρώ σε έναν από τους καλύτερους και καθαρότερους χώρους. Στα ξενοδοχεία οι τιμές είναι αρκετά υψηλότερες.

ΤΑΞΙΔΙ ΖΩΗΣ...

Το ταξίδι στο Μπαλί είναι αναμφίβολα μια εμπειρία ζωής. Το σώμα κουράζεται αλλά το μυαλό δεν σταματά να διεγείρεται. Την ώρα της αναχώρησης, όταν το αεροπλάνο απογειώνεται, βλέπεις από ψηλά την καταπράσινη ζούγκλα, τα τοπία, τους ναούς, τα σπίτια, ψάχνεις τις αλάνες που έπαιζαν συνέχεια ποδόσφαιρο οι πιτσιρικάδες ή πετούσαν χαρταετούς.

Προσπαθείς να δεις ένα τελευταίο πηγάδι και αυθεντικό χαμόγελο από αυτά που συναντάς παντού στο Μπαλί. Ένα χαμόγελο που έρχεται ν' αλλάξει την κοσμοθεωρία σου, αποδεικνύοντας ότι η χαρά και η ευτυχία βρίσκεται στα απλά καθημερινά πράγματα που ο δυτικός κόσμος τα έχει κάνει τόσο περίπλοκα.

Το Μπαλί αποχαιρετά τον επισκέπτη με ενεργοποιημένη την έκτη του αίσθηση...

Χαρακτηριστική η φωτογραφία για τα μεγέθη των αγαλμάτων στο πολιτιστικό πάρκο GWK

Στην υπαίθρια αγορά του Ουμπούντ ο επισκέπτης θα... μυηθεί στο παζάρεμα.

Μικρά - μικρά

για τον επίδοξο ταξιδιώτη

- Η διαμονή και η ζωή στο Μπαλί είναι πολύ φθηνότερη από την Ελλάδα και άλλους ευρωπαϊκούς προορισμούς. Το μόνο δύσκολο οικονομικά είναι το αεροπορικό εισιτήριο. Με σωστό προγραμματισμό θα καταφέρετε να βρείτε ένα οικονομικό εισιτήριο. Το αεροπορικό ταξίδι είναι αρκετά μεγάλο, με συνολική διάρκεια πάνω από 15 ώρες.

- Είναι απαραίτητο να δοκιμάστε την τοπική κουζίνα. Χρειάζεται όμως πολύ προσοχή όταν αγοράζετε από πλανόδιους. Καλό είναι να αποφεύγετε το νερό από τη βρύση και τα παγάκια.

- Στο Μπαλί θα νιώσετε απόλυτα ασφαλείς. Σύμφωνα με την κουλτούρα τους, η κλοπή και γενικότερα το να κάνεις κακό σε κάποιον είναι κακοτυχία για τη δική σου ζωή.

- Για την είσοδο στους περισσότερους ναούς θα σας ζητηθεί να φορέσετε ζώνες ή κάποιο άλλο ύφασμα.

Ο Μούσνα διαφωνεί με όσους επισκέπτονται το νότιο κοσμοπολίτικο Μπαλί. Θεωρεί ότι η αυθεντικότητα κρύβεται στο κεντρικό και στο βόρειο τμήμα του νησιού.

Ναοί που συναντάς σχεδόν σε κάθε σπίτι στο Μπαλί.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Opuntia ficus - indica* (Οπουντία η Ινδική συκή). Την συναντούμε σε όλη την Ελλάδα (ιδιαίτερα σε Πελοπόννησο και νησιά) με τα ονόματα Φραγκοσυκιά, Αγριοσυκιά, Μπαρμπαραοσυκιά, Κλαφοσυκιά, Κλαποσυκιά, Παπουισοσυκιά, Φαραοσυκιά. Ανήκει στην οικογένεια των Κακτοειδών που περιλαμβάνει περίπου 200 φυτά.

Φραγκοσυκιά

Η Φραγκοσυκιά είναι κάκτος που ζει περισσότερο από 200 χρόνια και φτάνει σε ύψος μέχρι τα 5 μέτρα. Αποτελείται από κυκλικά ή ωοειδή σαρκώδη τμήματα ενωμένα μεταξύ τους τα οποία ονομάζονται κλαδώδια. Στην πραγματικότητα, αυτά που εμείς θεωρούμε «φύλλα» του φυτού, είναι βλαστοί με λειτουργικές ιδιότητες φύλλων, μήκους 20 - 50 εκατοστών, πλάτους 10 - 20 εκατοστών και καλύπτονται από κηρώδες στρώμα. Αρχικώς είναι άκρως ευαίσθητοι, προοδευτικώς όμως αυξάνουν και τελικώς αποκτούν ινώδη (ξηυλώδη) υπόσταση, για να καταλήξουν στον σχηματισμό του κορμού τα οποία όμως ασκούν και την φωτοσυνθετική λειτουργία. Η φραγκοσυκιά είναι άφυλλος ως δένδρο. Τα φύλλα της έχουν υποστεί «ισχυράν πήρωσιν» και έχουν μετατραπεί σε ακάνθας, ή φυλλακάνθας, Είναι μικρά, βελονοειδή, εύπτωτα, σκληρά, μυτερά όργανα και επιτυγχάνουν δύο στόχους. Μειώνουν την διαπνοή ώστε να μη χάνεται το αποταμιευμένο νερό και προστατεύουν από την επιδρομή των φυτοφάγων ζώων.

Η φραγκοσυκιά, ζει σε αμμώδη, πετρώδη ξηρά ή άνυδρα εδάφη. Για τον σκοπό αυτό έχει δημιουργήσει ένα δικό της αμυντικό σύστημα, ώστε να δύναται να επιβιώνει και σε περιόδους παρατεταμένης ανομβρίας. Για να αντέχει στην ξηρασία το φυτό αποθηκεύει μεγάλες ποσότητες νερού στους ιστούς του κορμού ενώ παράλληλα έχει σημαντική μείωση της διαπνοής που επιτυγχάνεται με την εξαφάνιση των φύλλων και την αντικατάστασή τους από τις ακκίδες.

Τα άνθη είναι μεγάλα και εντυπωσιακά, κίτρινα, άμισχα και εκφύονται συνήθως από το πάνω μέρος του φυτού. Την άνοιξη, στην άκρη των κλάδων, παρουσιάζονται ανθοδόχες, στεφανωμένες με μεγάλα χρυσοκίτρινα άνθη, που μετατρέπονται στη συνέχεια σε χυμώδεις, κοκ-

κινωπούς ή κιτρινωπούς καρπούς, που μοιάζουν με μικρά βαρελάκια, γεμάτους από δέσμες αιχμηρών ακκίδων. Οι καρποί περιέχουν αρκετούς σπόρους (που φθάνουν και τους 300, σε ένα φρούτο 160 γραμμαρίων) και γλυκιά γεύση. Τους βρίσκουμε στην αγορά από τον Αύγουστο έως τα μέσα Σεπτεμβρίου.

Ιστορικά στοιχεία:

Το όνομα οφείλεται στο ότι εισήχθη στη χώρα μας την περίοδο της Φραγκοκρατίας ή γιατί δηλώνει πως είναι είδος ξενικό (φράγκικο). Για το δεύτερο συνθετικό του ονόματος χρησιμοποιήθηκε το σύκο, που είναι κι αυτό μαλακό με πολλούς σπόρους και ωριμάζει την ίδια περίοδο, όπως το φραγκόσυκο.

Η πατρίδα του φυτού είναι η Αμερική. Αυτό φύεται σε Περού, Μεξικό και Βραζιλία. Η πρώτη περιγραφή του έγινε το 1535 από τον Ισπανό Gonçalo Hernández de Oviedo y Valdés στην «Ιστορία των Ανατολικών Ινδιών».

Τον 16ο αιώνα μεταφέρθηκε από το Μεξικό στη Σικελία και μετά στην Κορσική. Κατόπιν μεταπήδησε στο Αλγέρι, όπου καλλιεργήθηκε συστηματικά για τους κλάδους της τα οποία έδιναν ως τροφή στις καμήλες και τα άλλα ζώα.

Εδώ και εκατοντάδες χρόνια χρησιμοποιούσαν το φυτό για τις θεραπευτικές του ιδιότητες.

Στο Μεξικό θεωρούσαν τα άνθη και τους καρπούς του φυτού ως αποχρεμπτικά, αντιδιαρροϊκά και κατά του ερυσιπέλατος. Στο Αλγέρι χρησιμοποιούσαν τους βλαστούς σε καταπλάσματα σε αμυγδαλίτιδες. Στην Ευρώπη οι χωρικοί αρχικά χρησιμοποιούσαν μέρη του σαρκώδους βλαστού για καταπλάσματα με εξαιρετικά αποτελέσματα για την ωρίμανση και

διάνοιξη αποστημάτων. Το χρησιμοποιούσαν επίσης ως στυπτικό κατά της διογκώσεως της σπλήνας από ελονοσία.

Στην Ελλάδα δεν το χρησιμοποιούσαν εσωτερικώς για θεραπευτικούς σκοπούς. Στην Ιταλία όμως χρησιμοποιούσαν το αφέψημα των ανθέων κατά των παθήσεων των νεφρών με εξαιρετικά αποτελέσματα. Στη Μάνη και σε μικρότερη κλίμακα στη Μεσσηνία χρησιμοποιούν ακόμη τους κλάδους και τους καρπούς της φραγκοσυκιάς για τροφή των χοίρων και των κατσικιών, αφού πρώτα τα ψήσουν σε ανθρακιά και τα απαλλάξουν από τα ακκάρια τους.

Στην Κρήτη έλεγαν «Και μαραμένη τση φωτιάς νάναι φυτρώνει» Την χρησιμοποιούσαν ως απαλτικό για την ταχύτερη διάνοιξη των δοθιήνων και σκληριών και κυρίως για το πετροπάτημα του πέλματος ((οδονηρή σκλήρυνση που δημιουργείται από το ούρα του μουλαριού όταν κάποιος τα πατούσε ξυπόλυτος. Πριν την επιθέσουν την μάραιναν λίγο στα κάρβουνα, αφαιρούσαν την τσιπαλίδα και την ράντιζαν με λάδι.

Συστατικά-χαρακτήρας:

Η φραγκοσυκιά περιέχει σάκχαρα (μανιτοσάκχαρο και γαλακτοσάκχαρο), φωσφορικό, θειικό, υδροχλωρικό οξύ, ίχνη νιτρικών οξέων, σίδηρο, ασβέστιο, μαγνήσιο, κάλιο, ίχνη νατρίου. Ο καρπός, στην πλήρη ωρίμασή του, είναι αρκετά πλούσιος σε βιταμίνη C, σε σημείο που στο παρελθόν, τον χρησιμοποιούσαν οι ναυτικοί στα υπερπόντια ταξίδια τους, για την πρόληψη του σκορβούτου. Επίσης, περιέχει ικανοποιητικές ποσότητες σε ασβέστιο, φώσφορο και κάποιες ποσότητες σε σίδηρο, ενώ τα 100 γραμμάρια, έχουν μόλις 40 θερμίδες. Έχει μεγάλη θρεπτική αξία και είναι δροσιστικός. Από τους καρπούς παράγεται μαρμελάδα και ποτό, ενώ δίνει εκλεκτό οινόπνευμα.

Άνθιση - συλλογή - χρησιμοποιούμενα μέρη:

Ανθίζει στις αρχές της άνοιξης. Οι καρποί συλλέγονται Αύγουστο και Σεπτέμβριο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα άνθη και τμήματα του βλαστού.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις:

Οι καρποί τα άνθη και τα κλαδώδια δρουν ως διουρητικά, αντισπασμωδικά, αντιδιαρροϊκά και αιμολυτικά. Ενεργούν θετικά στη θεραπεία φλεγμονωδών αποστημάτων, διόγκωση σπλήνας, ελονοσία, διάρροια, ψαμμίαση, νεφρίτιδα, μώλωπες και περιποίηση τραυμάτων. Ωφελούν σε καταστάσεις υπερλιπιδαιμίας και παχυσαρκίας. Δρουν εναντίον υπερτροφίας προστάτη, χοληστερόλης, σακχαρώδη διαβήτη, φλεβίτιδας και πνευμονικών καταστάσεων. Τα κλαδώδια βρασμένα χρησιμοποιούνται κατά της μέθης.

Παρασκευή και δοσολογία:

Όταν θέλουμε το βότανο ως διουρητικό, χρησιμοποιούμε το αφέψημα των ανθέων. Βράζουμε 25 γραμμάρια αποξηραμένα άνθη (αφού τα πλύνουμε με αποσταγμένο νερό) σε ένα λίτρο νερό. Όσο το νερό εξατμίζεται με το βράσιμο προσθέτουμε σταδιακά νερό ίσης ποσότητας (1 λίτρο) έτσι ώστε τελικά θα έχουμε το αφέψημα ενός λίτρου. Αφήνουμε το αφέψημα ήρεμο για 24ώρες και στη συνέχεια το σουρώνουμε πρώτα μέσα από πλυνίο φίλτρο και στη συνέχεια μέσα από χάρτινο, έτσι ώστε να απαλλαγεί από το μεγαλύτερο μέρος του γλισχραμτώδους εναιωρήματος που σχηματίζεται μετά την ψύξη. Από το φιλτραρισμένο αυτό υγρό πίνουμε ένα φλιτζάνι του καφέ κάθε δύο ώρες.

Προφυλάξεις:

Δεν έχει αναφερθεί ποτέ καμία τοξικότητα από την χρήση του βοτάνου.

Αποφεύγουμε το μάζεμα των καρπών του φυτού το μεσημέρι. Την ώρα αυτή λόγω της ζέσης οι άγκαθες του φυτού αποσπώνται με το παραμικρό και γίνονται επικίνδυνες. Η μεγάλη κατανάλωση των καρπών προκαλεί δυσκοιλιότητα.

παιδότοπος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Εν τη Κοιμήσει τον κόσμον ου κατέλιπες, Θεοτόκε

Καλοί μου φίλοι, Καλή Παναγία!

Στην κεντρική θέση του σημερινού Παιδότοπου η εικόνα της Κοίμησης της Παναγίας, έργο του Φώτη Κόντογλου και το σχετικό απολυτίκιο.

Γύρω - γύρω τρία από τα ποιήματα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη στην Παναγία, ("Στην Παναγία την Κεχριά", "Στην Παναγία την Σαλονικιά" και "Στην Παναγία την Κουνίστρα") διανθισμένα με εικόνες της, έργα κι αυτά του Φώτη Κόντογλου.

Η μεγάλη γιορτή της Παναγίας σε τρεις μέρες, 15 Αυγούστου! Τι να προσθέσω εγώ σ' αυτά που "ιστόρησαν" ο κυρ - Αλέξανδρος και ο κυρ - Φώτης! Βοήθειά μας η Χάρη της!

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους! Καλή Παναγιά!

Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης, δάσκαλος

Έν τῇ Γεννήσει τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ Κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες Θεοτόκε. Μετέστης πρὸς τὴν ζωὴν, μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς, καὶ ταῖς πρεσβείαις ταῖς σαῖς λυτρουμένη, ἐκ θανάτου τᾶς ψυχᾶς ἡμῶν.

Στην Παναγία την Κεχριά

Γλυκεία Παρθένη, ἀξίωσέ με νᾶρθω καὶ πάλι στὸ ναὸ σου, ὅπου φυσεῖ γλυκὰ ἡ αὔρα στὰ πλατάνια τὰ θεόρατα κάτω στὸ ρέμμα, ποὺ ἡ πηγὴ κελαρύζει
κι ἐπάνω θροῖζει ἡ αὔρα μαλακά.

Ὅλος ὁ ἥλιος λάμπει στὸ θόλο τοῦ ωραίου ναοῦ σου μὲ τὰ πιατάκια τὰ ποικιλιμένα
κι εὐωδιάζ' ἡ μύρτος κι ἡ δάφνην ὀλόγυρα, κι ἡ βρύση κελαδεῖ στὴν αὐλή, ποὺ ἀνθεῖ ὁ λιβανωτὸς κι [ἡ μύρτος].

Στὰ νεαῆμερα τ' ἀγαπημένα τῆς δοξασμένης μεταστάσεώς σου ἤθελα νᾶμαι νὰ ψάλω τὸ «Πεποικιλμένη...»
στὸ πανηγύρι τὸ σεμνό.

Νὰ βλέπω νὰ θαμάζω τὴ μορφή σου μὲ τὰ ματάκια τὰ κλειστά, μὲ τὰ κεράκια σταυρωμένα, κι ὁ Υἱός σου νὰ κρατεῖ τὴν ἄμωμη ψυχὴ σου, ὡς τρυγὸνα στὰ κεράκια.

Κι Ἀπόστολοι ἐκ περάτων στὰ σύννεφα ἐπάνω πετώντας, κι Ἄγγελοι μὲ σταυρωμένα χέρια βλέπουν τὸ θάμμα τὸ φρικτό!

Ψηλὰ ἀπάνω ἀπ' τὸ δῶμα, ἀπὸ δυὸ παραθυράκια, μὲ τὶς κουκουλές δυὸ καλογεράκια προβάλλουν καὶ τείνουν ἀπὸ ἕναν τόμον ἀνοιχτό!

Κι ὁ ἕνας γράφει «Θνητὴ γυναῖκα τοῦ Θεοῦ μπτέρα»
κι ὁ ἄλλος· «τ' οὐρανοῦ εἶσαι πλαυτέρα,
ὡς ἔμψυχος ναὸς καὶ θρόνος τοῦ Θεοῦ...».

Γλυκεία Παρθένη ἀξίωσέ με νᾶρθω καὶ πάλι στὸ ναὸ σου, ὅπου φυσεῖ γλυκὰ ἡ αὔρα στὸ ρέμμα στὰ πλατάνια μυστικά!

Στὴν Παναγία τὴν Κουνίστρα

Εἰς ὅλην τὴν Χριστιανοσύνη
Μιὰ εἶναι μόνη Παναγία ἀγνή,
Κόρη παιδίσκη, Ἄσμα τῶν Ἀσμάτων,
χωρὶς Χριστόν, θεῖο παιδί, στὰ χέρια,
καὶ τρεφομένη μὲ ἀγγέλων ἄρτον!..

Ἐσὺ 'σαι ἡ μόνη Παναγία Κουνίστρα,
Ποὺ ἐφανερώθης στῆς Σκιάθου τὸ νησί,
εἰς δένδρον πεύκου ἐπάνω καθημένη,
κ' αἰωρουμένη εἰς τερπνὴν αἰώραν,
ὅπως αἱ κορασίδες συνηθίζουν...

Ἐφανερώθης, κι ὅλος ὁ λαὸς μετὰ θαυμαμάτων καὶ λαμπάδων ἐν θείᾳ λιτανείᾳ σὲ παρέπεμψε -
κ' ἐσήκωσεν ὡραῖον λευκὸν ναόν, ποὺ μὲ πιατάκια ἑλληνικά σου στόλισε!..

Κι ὅλος ὁ ἥλιος ἔλαμπεν εἰς τὸν ναόν σου, καὶ φῶς τὸν πλημμυροῦσε μαργαρώδες, ὅλα τ' ἀστέρια ἐφεγγεβολοῦσαν, καὶ ἡ Σελήνη ἐκάιδε γλυκὰ τὰ ἀπλά τῆς ἐκκλησίας σου καντιλάκια !..

Κ' εἶδες, ἡ Κόρη, τοῦ λαοῦ τὴν πίστιν, εἶδες καὶ τὴν πτωχείαν κ' εὐσπλαχνίσθης, ὅπως τὸ πάλαι εἶχε σπλαχνισθῇ ὁ Υἱός σου τοὺς προγόνους τοῦ ἴδιου του λαοῦ, ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα...

Κι ἄρχισες νὰ γιαιτρεύς τοὺς ἀρρώστους καὶ νὰ γιαιτρεύς τοὺς δαιμονισμένους -

(ποὺ ἦρχετο ὥρα κ' εἰς τοὺς τοίχους ἐχτυπῶντο μὲ φοβερὸν συγκλονισμόν)
κι ἄρχισες, θεία, νὰ θαυματουργῇς!..

Κ' ἡ χάρις σου ξαπλώθηκε ὡς τὰ πέρατα τοῦ εἰρηνικοῦ νησιοῦ τῆς Σκιάθου, ὦ Παναγία μου, κόρη πάναγνη, καλή.
Κι ἴσως νὰ φτάσει κι ὡς ἐμένα καὶ νὰπλώσει γαλήνη στὴν ψυχὴ μου τὴν ἁμαρτωλή.

Στην Παναγία τη Σαλονικιά

Στο κέντρον τῆς ἐπάνω πόλεως με τὸ καμπαναριό της, ποὺ εἶν' ἓνα στολίδι τοῦ λιμένος καὶ τῆς προσόψεως, στέκει ὁ ναὸς τῆς Παναγίας.

Ὡραίος ὁ ναός, τὸ τέμπλο ωραίο, ωραία τα λαμπρά τα εικονίσματα, ωραίες κι οἱ νορίτισσες ποὺ ἐκκλησιάζονται, ὅλα ωραία.

Στολισμένο τὸ τέμπλο με χρυσές ποδιές, στολισμένος ὁ χορὸς καὶ τα στασίδια με μυρτιές καὶ δάφνες, στολισμένες κι οἱ κόρες ποὺ πηγαίνουν νὰ ἐκκλησιασθοῦν στὴν Παναγία.

Ἀριστερά στὸ τέμπλο στέκεται ἡ εἰκόνα σου ἡ μεγάλη θεόρατη ὅλη ἀσημένια ὅλη, Παναγία μου, με τ' ἀσημοκάντηλά της.

Ἀπάνω στὴν εἰκόν' ἀφιερῶματα κρέμονται, καραβάκια, γολετίτσες, καϊκία, βάρκες, μπάρκα τριοκάταρτα, ὅλ' ἀφιερῶματα τῶν πλοιάρχων.

Κι οἱ καπεταναῖοι οἱ παλαιοὶ καθέννας ἔχει στὸ ναὸ βαλμένο ἀπὸ ἓνα λίθο· καὶ καθέννας ἔχει ἓνα στασίδι γύρω γύρω στὸ δεσποτικὸ καὶ γύρω γύρω στὸ παγκάρη ὅλοι τους.

Τάζουν στὴν Παναγία καὶ τοὺς δίνει καλὰ ταξίδια, γαληνιάζ' ἡ θάλασσα ὅταν στὸ πέλαγο τὴν ἐπικαλεσθοῦν.

Ἄμποτε νὰ 'σαι βοηθός, Παρθένα μου, κι εἰς τοὺς χειμαζομένους εἰς τοῦ βίου τα βάσανα καὶ τὰς ἀνάγκας, ἄμποτε νὰ εἶσαι βοηθός καὶ σωτηρία.

κινηματογράφος

Οι ασύλληπτες διακοπές του Λουί Ντε Φινές

Το δέντρο που πληγώναμε

ΤΟ ΜΟΝΟ ΑΓΟΡΙ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΛΑΙΔΗ ΣΟΥΖΑΝ ΕΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΕΣ

ΣΟΥΖΑΝΑ ΜΕ ΣΚΟΤΩΝΕΙΣ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑΚΙΑ 3

Δημοτικός
Κινηματογράφος
ΚΗΠΟΣ

11 - 13/08

ΝΟΣΤΑΛΓΩΝΤΑΣ ΤΟ ΦΩΣ

Προβολή 9.30 μ.μ.

16 - 17/08

ΟΙ ΑΣΥΛΗΠΤΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΤΟΥ ΛΟΥΙ ΝΤΕ ΦΙΝΕΣ

Προβολή 9 μ.μ.

18 - 20/08

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΠΟΥ ΠΛΗΓΩΝΑΜΕ

Προβολή 9 μ.μ.

ΑΤΤΙΚΟΝ

(ΘΕΡΙΝΟΣ) Τηλ.: 2821027717

11/08 έως και 13/08

ΒΡΕ ΚΑΛΩΣ ΤΟΥΣ

Προβολές 8.45 και 10.45 μ.μ.

14/08 και 15/08

ΤΟ ΜΟΝΟ ΑΓΟΡΙ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Προβολές 8.30 και 10.30 μ.μ.

16/08 και 17/08

ΛΑΙΔΗ ΣΟΥΖΑΝ

ΕΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΕΣ

Προβολές 8.30 και 10.30 μ.μ.

**STER CINEMAS
(ΜΕΓΑ PLACE)**

Τηλ.: 2821057757-8-9

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

ΑΙΘ.1 ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ 20:00 και 22:15

Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΙΘ.2 ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ 22.00

ΣΟΥΖΑΝΑ ΜΕ ΣΚΟΤΩΝΕΙΣ

ΑΙΘ.3 ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ 19.45

ΑΟΡΑΤΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ

ΑΙΘ.3 ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ 22.00

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑΚΙΑ 3

ΑΙΘ.2 ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ 19.30

πολιτισμός

ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

Εικαστική έκθεση “Κρίκος VI”

Ομαδική έκθεση σύγχρονης τέχνης με τίτλο “Κρίκος VI” παρουσιάζει το “Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείον” στις αίθουσες τέχνης Match More και Match More Underground, στον Πλατανιά. Τα εγκαίνια θα γίνουν σήμερα Σάββατο 12 Αυγούστου στις 8:30 μ.μ.

Η έκθεση πραγματοποιείται σε επιμέλεια της Μαρίας Μιχελογιάννη, του Γιάννη Διαλινού και του Ιωάννη Ν. Αρχοντάκη, με εισαγωγή από την Πέγκυ Κουνενάκη.

Συμμετέχουν οι καλλιτέχνες: Louise Ashbrooke, Ειρήνη Βαζούκου, Χρύσα Βαθιανάκη, Αργυρή Βασιλάκου, Ellen Weijers, Μαγδαλινή Βογιατζή, Μιχάλης Βουζουνεράκης, Ανδρέας Βούσουρας, Αλέξανδρος Βούτσας, Κώστας Βρούβας, Γιάννης Γαβαλάς, Νίκος Γιαβρόπουλος, Καλλιόπη Γιατρουδάκη, Γιάννης Δημητράκης, Αλέξανδρος Δημητριάδης, Γιάννης Διαλινός, Robert-Otto Epstein, Γεωργία Θεολόγου, Αντιγόνη Καββαθά, Κατερίνα Καλογεράκη, Βίκυ Καμένου, Νίκος Καμπιανάκης, Κατερίνα Κατσούρα, Γιώργος Κεβρεκίδης, Μαρία Κελαϊδή, Χρήστος Κεχαγιόγλου, Daniel Knap, Χαρά Κολαίτη, Βασιλική Κοσκινιώτου, Κατερίνα Κότσαλα, Στέλλα Κουκουλάκη, Γιάννης Κουκουράκης, Ιάκωβος Κουμής, Dieter Kunz, Μυρσίνη Κουτλή, Ευδοκία Κύρκου, Jan Liodaki, Karl-Heinz Loof, Loren Law, Francois L’Hotel, Αλέξανδρος Μαγκανιώτης, David Macfarlane, Sue Macfarlane, Αντωνία Μαντζούκα, Ελένη Μανωλαράκη, Γιάννης Π. Μαρκαντωνάκης, Εριέττα Μαρκαντωνάτου, Γεωργία Ματσαμάκη, Δημήτρης Μεράντζας, Άλκηστη Μιχαηλίδου, Μαρία Μιχελογιάννη, Γιάννης Μονογιός, Νικόλαος Μπασιάς, Λαμπρινή Μποβιάτσου, Ρένα Μπραουδάκη, Νίκος Ντουκάκης, Κωνσταντίνος Ξενάκης, Κώστας Παγωμένος, Παντελής Παντελόπουλος, Αντωνία Παπατζανάκη, Μαρία Πάστρα, Αναστασία Πετράκη, Σύλβια Πετσούρα, Μιχάλης Πολυχρονάκης, Βασίλης Πολυχρονιάδης, Νατάσσα Πουланτζά, Ευάγγελος Ρούσσος, Θεόφιλος Σγουρόπουλος, Δήμητρα Σιατερλή, Beate Selzer, Άγγελος Σκούρτης, Μιράντα Σκυλourάκη, Βασιλική Σοφρά, Κώστας Σπανάκης, Δημήτρης Σπανόπουλος, Emma Stern, Άρις Στοίδης, Rena Stollenwerk, Κωστής Σχιζάκης, Stella Jonson, Andrey Tsoy, Μιχαήλ Φαλκώνης, Konstantin Fischer, Αντώνης Φραντζεσκάκης, Μανούσος Χαλκιαδάκης, Πέπη Χατζηδάκη, Loes Huis in’t Veld, Μαρία Χουλάκη και Έβη Χρήστου.

Η έκθεση συνοδεύεται από έγχρωμο κατάλογο, που περιλαμβάνει εισαγωγή με τίτλο “Τέχνη, Καλλιτέχνες, Μουσείο = Κρίκος” από την Πέγκυ Κουνενάκη και παρουσιάζει σε πλήρη

εικονογράφηση όλα τα εκθέματα.

Η έκθεση «ΚΡΙΚΟΣ VI» εντάσσεται στο πρόγραμμα «ΧΑΝΙΑRT 2017 – Εικαστικές Διαδρομές στο Νομό Χανίων» που για τη φετινή περίοδο έχει γενικό θέμα: «Τέλος Εποχής» και περιλαμβάνει εικαστικές εκθέσεις, διαλέξεις, μουσικές βραδιές και Δημιουργική Φιλοξενία Καλλιτεχνών (Art Residency) στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείον. Η έκθεση συνδιοργανώνεται από την Περιφέρεια Κρήτης, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, το Δήμο Πλατανιά, την αίθουσα τέχνης Match More και το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείον.

ΣΤΙΣ ΚΑΛΥΒΕΣ

Γιορτή νεολαίας

Γιορτή Νεολαίας διοργανώνει ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Καλυβών “Η Αγία Παρασκευή” σήμερα Σάββατο στις 7:30 το απόγευμα, στο πλαίσιο των καλοκαιρινών εκδηλώσεων που διοργανώνει για 41η χρονιά.Οπως επισημαίνεται στο σχετικό Δ.Τ. του Συλλόγου, «Στη Γιορτή Νεολαίας θα γίνουν οι απονομές των τιμητικών διακρίσεων σε αυτούς που έλαβαν μέρος στον αγώνα δρόμου “Ειρήνης – Αγάπης – Υγείας”, σε όσους πέτυχαν σε ανωτ. Εκπαιδευτικά ιδρύματα, στρατιωτικές σχολές, ΤΕΙ κτλ καθώς και σε αυτούς που έλαβαν πτυχίο από τις παραπάνω σχολές».

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

“Σέρηλοκ Χόλμς – Ένα μυστήριο με νόημα”

Παιδική θεατρική παράσταση με τίτλο “Σέρηλοκ Χόλμς – Ένα μυστήριο με νόημα” θα παρουσιαστεί την Πέμπτη 17 Αυγούστου στις 9 μ.μ. στο Θέατρο Ανατολικής Τάφρου.

Όπως αναφέρεται στο σχετικό Δ.Τ., «ο λατρεμένος ήρωας των ιστοριών του Άρθουρ Κόναν Ντόυλ, με τον θαυματουργό μεγεθυντικό φακό του, τον πιστό του φίλο δρ. Γουότσον και ένα επιτελείο οκτώ ταλαντούχων ηθοποιών, μουσικών και χορευτών παροτρύνουν τα παιδιά να ακονίσουν την παρατηρητικότητα τους, να οξύνουν την κριτική τους ικανότητα και να γίνουν χαρούμενοι «συνένοχοι» στη λύση του μυστηρίου. Την παράσταση συνθέτουν θεατρικές τεχνικές μιμικής και αυτοσχεδιασμού, σωματικού θεάτρου και θεάτρου σιλουετών, ζωντανή μουσική, ενα-

έρια ακροβατικά, πολυφωνικές συνθέσεις και μαριονέτες μεγάλης κλίμακας που απογειώνουν τη φαντασία».

Κείμενο – Σκηνοθεσία: Ντίνα Σταματοπούλου.

Πρωτότυπη Μουσική: Κωστής Μαραβέγιας. Στίχοι: Ντίνα ΣταματοπούλουΣκηνικά-Κοστούμια-Props: Κωνσταντίνα Μαρδίκη, Μάριος Ράμμος.

Παίζουν: Πατρίκιος Κωστής, Δημήτρης Λιακόπουλος, Alex de Paris, Βασίλης Ζώης, Ιωάννα Μάντζαρη, Αναστασία Στυλιανίδη, Ράνια Φουρλάνου... κι ο άνθρωπος ορχήστρα Λήδα Μανιατάκου. Διοργάνωση: ΦΟΙΝΙΚΑΣ.

Είσοδος: 12 € - Παιδικό: 10 € Φοιτητικό, Ανέργων, Πολυτέκνων, ΑΜΕΑ, Άνω των 65: 8 € - Προπώληση : 10 €

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

«Όταν ήμουν μικρός, ο παππούς μου επέμενε να μάθω κρητική λύρα. Την έπιασα στα χέρια μου έως τα 12 μου χρόνια. Την άφησα για το βιολοντσέλο, το οποίο με κέρδισε για τον ήχο του, το ρεπερτόριο του και κυρίως για την ποιητική του υπόσταση. Το 2004 συνειδητοποίησα πως το κούρδισμα της λύρας είναι όμοιο με το βιολοντσέλο... Έπιασα αμέσως την λύρα κι άρχισα να παίζω μελωδίες, σαν να μην την είχα αφήσει ποτέ απ' τα χέρια μου. Η συγκίνηση μου ήταν απέραντη με νοσταλγία για κάθε προτροπή του παππού μου! Εκείνη ακριβώς τη στιγμή άνοιξε ένας απέραντος κόσμος ελευθερίας και έκφρασης».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ:

«Αν ακούς την ψυχή σου, κάθε απόφαση είναι εύκολη»

Πίσω από αυτήν την σύντομη αφήγηση, "κρύβεται" μια μουσική πορεία 12 χρόνων αδιάκοπης έρευνας και μελέτης όταν ο Κρητικής καταγωγής, δεξιότεχνος τσελίστας και συνθέτης, Γιώργος Καλούδης εμπνεύστηκε για πρώτη φορά μία 4-χορδη Κρητική Λύρα με συμπαθητικές χορδές, για τον σκοπό της ερμηνείας της μουσικής στο έργο του Johann Sebastian Bach, ένα μοναδικό εγχείρημα όπου η κρητική λύρα συναντά το τσέλο. Οι Χανιώτες είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν πρόσφατα μια ξεχωριστή συναυλία του καταξιωμένου τσελίστα, ο οποίος με τις μελωδίες της λύρας και του τσέλου του "ζωντάνεψε" μετά από 17 αιώνες σιωπής, το Αρχαίο Θέατρο της Απτέρας. Η ιδιαίτερη αυτή μουσική συνάντηση στάθηκε η αφορμή για να μιλήσουμε με τον Γιώργο Καλούδη για το μοναδικό "πάντρεμα" δύο διαφορετικών μουσικών παραδόσεων και το "ταξίδι" του στην Τέχνη της Μουσικής, ένα "ταξίδι" γεμάτη λυρισμό, πνευματικότητα και ποιητική έκφραση...

Ποιά η σχέση σας με την Κρήτη; Αληθεύει πως είστε λυράρης 4ης γενιάς;

Κατάγομαι από το Νότιο Ρέθυμνο, απ' τα Ακτούντα, Αγίου Βασιλείου. Ο παππούς μου είχε εννέα αδέρφια, τα πέντε από αυτά έπαιζαν κρητική λύρα. Ο παππούς μου, ως μικρότερος, τον έβαλαν να παίζει μαντολίνο και λαούτο για να τους συνοδεύει. Λύρα έπαιζε και ο πατέρας του και ο παππούς του.

Κρητική λύρα και τσέλο. Πώς συνδυάσατε αυτά τα δύο όργανα, τα οποία προέρχονται από δύο διαφορετικές παραδόσεις;

Όταν ήμουν μικρός, ο παππούς μου επέμενε να μάθω κρητική λύρα. Την έπιασα στα χέρια μου έως τα 12 μου χρόνια. Την άφησα για το βιολοντσέλο, το οποίο με κέρδισε για τον ήχο του, το ρεπερτόριο του και κυρίως για την ποιητική του υπόσταση. Το 2004 συνειδητοποίησα πως το κούρδισμα της λύρας είναι όμοιο με το βιολοντσέλο, Λα,Ρε, Σολ. Έπιασα αμέσως την λύρα κι άρχισα να παίζω μελωδίες, σαν να μην την είχα αφήσει ποτέ απ' τα χέρια μου. Η συγκίνηση μου ήταν απέραντη με νοσταλγία για κάθε προτροπή του παππού μου! Εκείνη ακριβώς τη στιγμή άνοιξε ένας απέραντος κόσμος ελευθερίας και έκφρασης. Η λύρα και το βιολοντσέλο έχουνε συγγένεια μεταξύ τους. Η κρητική λύρα είναι το πρώτο έγχορδο με δοξάρι στην Ευρώπη, είναι η προγιαγιά του τσέλου και την αντιμετώπισα σαν μία μινιατούρα τσέλου. Η βασική τους διαφορά είναι πως για να αλλάξεις τις νότες στην λύρα, πρέπει ν' ακουμπήσεις την χορδή από το πλάι, με το νύχι του δακτύλου. Προσέθεσα λοιπόν μία τέταρτη χορδή στην κρητική λύρα, την χαμηλή ΝΤΟ του βιολοντσέλου, για να μπορέσω να παίζω ένα πολύ αγαπημένο μου και σημαντικό έργο στην ιστορία της παγκόσμιας μουσικής, τις Σουίτες για Σόλο Τσέλο, του J.S.Bach. Ένας από τους σπουδαιότερους σύνθετες όλων των εποχών.

Τι υπήρξε η έμπνευση για το πρότζεκτ σας J.S.BACH Cello Suites on the Cretan Lyra όπου η κρητική λύρα συναντά τον Μπαχ και αποτελεί απόσταγμα 12χρονης αδιάκοπης έρευνας και μελέτης;

Κάθε φορά που άκουγα viola d'amore, viola da gamba, μου

«Η συναυλία στο θέατρο Αρχαίας Απτέρας, ήταν από τις πιο μυσταγωγικές εμπειρίες της ζωής μου (...) Αυτοί οι χώροι έχουν φτιαχτεί για σκοπούς ιερούς, ιαματικούς, ψυχαγωγικούς. Εκείνο το βράδυ, αισθάνθηκα πως ο σκοπός της ύπαρξης των αρχαίων θεάτρων και οι λόγοι για τους οποίους κάνω μουσική ταυτίζονται»

G Major του J.S.Bach.

Ήταν η στιγμή που η ζωή μου άλλαξε για πάντα.

Ήταν επιτακτική η ανάγκη μου να φτιάξω μία 4χορδη κρητική λύρα.

Αποτέλεσε την γενεσιουργό αιτία της έρευνας μου και την αρχή της 12ετούς πορείας.

Έχετε συνεργαστεί με σημαντικούς καλλιτέχνες. Είναι εύκολη ή δύσκολη απόφαση το να ακολουθεί ένας καλλιτέχνης στην Ελλάδα του σήμερα - εν μέσω βαθιάς,

(φωτ.: Λάμπρος Παπανικολάτος)

πολυεπίπεδης κρίσης - τον δρόμο της ψυχής του και όχι τις εμπορικές μουσικές οδούς;

Το πιο σημαντικό για οποιονδήποτε άνθρωπο είναι ν' ακούει, να σέβεται και να επιλέγει τον δρόμο της ψυχής του.

Ειδικά όμως ένας καλλιτέχνης οφείλει να το σέβεται αυτό σε μεγαλύτερο βαθμό, διότι μεσολαβεί, δημιουργώντας την διάχυση των δονήσεων, μεταξύ της έμπνευσης και του ακροατή.

Αν ακούς την ψυχή σου, η απόφαση είναι εύκολη. Η διαδρομή όμως έχει πολλές δυσκολίες που σε σμιλεύουν μέσα στα χρόνια.

Οι δυσκολίες αυτές μετατρέπονται σε δημιουργική περιπέτεια, μέσα από μία διαδικασία επιμονής κι αυταπάρνησης. Δεν είναι θέμα τύχης, είναι μόνο θέμα απόφασης, οράματος κι αδιάκοπης προσπάθειας.

Στην Ελλάδα, ο βαθμός δυσκολίας είναι μεγαλύτερος από τις υπόλοιπες χώρες της Δύσης, όπου υπάρχει εμφανής σεβασμός στην ποιητική έκφραση όλων των τεχνών.

Οι δυσκολίες όμως δεν δημιουργήθηκαν στην χώρα μας με την οικονομική κρίση, υφίστανται σε όλη την νεώτερη ιστορία μας. Ας ακολουθεί ο καθένας την πορεία που έχει ανάγκη η ψυχή του. Αυτή η προσωπική ανάγκη, είναι το μόνο πράγμα που δεν διδάσκεται.

Καλό είναι ο καθένας μας να προχωράει μπροστά, με αγάπη, πρεμία, ψυχία κι αυτογνωσία, όπως ακριβώς προσέχουμε στην Ανάσταση, να μην σβήσει το κερί μας.

Έχετε συμμετέχει σε μεγάλα φεστιβάλ ανά τον κόσμο, ενώ έχετε συνεργαστεί, ως σολίστ, με την 4χορδη κρητική λύρα και το τσέλο, με διεθνείς ορχήστρες. Πρόσφατα απολαύσαμε τις μελωδίες του τσέλου και της 4χορδης κρητικής λύρας σας σε μια μοναδική, μυσταγωγική βραδιά στο αρχαίο Θέατρο Απτέρας το οποίο ξαναζωντάνεψε μετά από 17 αιώνες σιωπής. Εκείνο το βράδυ ακούσαμε να λέτε ότι ήταν και για εσάς μια μοναδική εμπειρία... Γιατί;

Ήταν απ' τις πιο μυσταγωγικές εμπειρίες της ζωής μου, μιας και ήταν η πρώτη φορά που ερμήνευα μουσική μου σ' ένα αρχαίο θέατρο.

Ένα αρχαίο θέατρο δεν έχει κατασκευαστεί για την προσωπική καριέρα κανενός. Αυτοί οι χώροι έχουν φτιαχτεί για σκοπούς ιερούς, ιαματικούς, ψυχαγωγικούς. Εκείνο το βράδυ, αισθάνθηκα πως ο σκοπός της ύπαρξης των αρχαίων θεάτρων και οι λόγοι για τους οποίους κάνω μουσική ταυτίζονται.

Η μουσική που γράφω για την κρητική λύρα και το τσέλο, καθώς και η μακρόχρονη έρευνα μου για την μουσική του J.S.Bach πάνω στην κρητική λύρα, είναι μια αυτογνωστική ενδοσκόπηση για ψυχοπνευματική εξέλιξη και ίαση. Πρόκειται για την αόρατη, προσωπική μου "ανασκαφή", στους ήχους.

Μετά από πρόσκληση του Αντιπεριφερειάρχη κ.Δημήτρη Μιχελογιάννη, σε άψογη συνεργασία με την Εφορία Αρχαιοτήτων Χανίων, σπάσαμε τη σιωπή μετά από χιλιάδες χρόνια, στο θέατρο της Αρχαίας Απτέρας.

Η αναβίωση αυτή, αποτελεί την αδιάκοπη προσπάθεια πολλών ανθρώπων, που πέρασαν χρόνια απ' την ζωή τους στην έρευνα και στις ανασκαφές του θεάτρου της Αρχαίας Απτέρας. Πιστεύω πως ήταν μία έντονα συναισθηματική στιγμή για όσους βρεθήκαμε εκεί!

Ποιος, θεωρείτε, ότι είναι ο σκοπός της Τέχνης;

Το βίωμα του άυλου! Η απομυθοποίηση του θανάτου!

Η ελευθερία κι η αγαλλίαση!

ΣΤΙΣ ΒΡΥΣΣΕΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ

Κοσμοπλημμύρα στην 1η πολιτιστική συνάντηση

Σε πολιτιστικό ξεφάντωμα, με χορούς και τραγούδια απ' όλη τη χώρα, εξελίχθηκε η εκδήλωση που πραγματοποιήσε το βράδυ της Πέμπτης ο πολιτιστικός και μορφωτικός σύλλογος Βρυσών Αποκορώνου υπό την αιγίδα του δήμου Αποκορώνου στην πλατεία του χωριού, με το ποτάμι και τα πανύψηλα αιωνόβια πλατάνια με τα πλούσια φυλλώματα.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν συγκροτήματα από παραδοσιακούς συλλόγους των Χανίων. Τη Μικρά Ασία εκπροσώπησε η Αδελφότητα Μικρασιατών Νομού Χανίων "Ο Άγιος Πολύκαρπος", την Ήπειρο ο Σύλλογος Ηπειρωτών Χανίων, τον Πόντο ο Σύλλογος Ποντίων Χανίων "Η Ρωμανία", την Κρήτη ο Παραδοσιακός Σύλλογος "Οι Ακρίτες" και η ριζιτική παρέα των Βρυσών με επικεφαλής τον Μανούσο Προγουλάκη που ήταν και παρουσιαστής της εκδήλωσης.

Την ικανοποίηση του για την εκδήλωση εξέφρασε ο δήμαρχος Αποκορώνου κ. Χαράλαμπος Κουκιανάκης με δήλωσή του στα «Χ.ν.» σημειώνοντας ότι «αξιζούν συγχαρητήρια στο σύνολο των πολιτιστικών συλλόγων που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Αποκορώνου γιατί αποδεικνύουν περίτρανα ότι αποτελούν ζωντανό φάροι διατήρησης και διάδοσης της παράδοσης», ενώ για την επιτυχία της εκδήλωσης επεσήμανε: «Το 1ο πολιτιστικό αντάμωμα της παράδοσης στις Βρύσες πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του πολιτιστικού συλλόγου Βρυσών».

Ο ίδιος, συνεχίζοντας, τόνισε ότι «στους δύσκολους καιρούς που διανύουμε χρέος όλων μας είναι να διατηρήσουμε τα ιδανικά και τις αξίες του ελληνισμού ως στάση αντίστασης ενάντια όλων εκείνων που επιβουλεύονται τις αξίες αυτές που μας κράτησαν όρθιους. Ο Δήμος Αποκορώνου στηρίζει έμπρακτα αυτές τις δραστηριότητες».

Την μουσική της Κρήτης πλαισίωσαν οι καλλιτέχνες, Μανώλης Παπουδάκης στη λύρα, Παντελής Ρεβελάκης στο λαγούτο, Μανούσος Κουναλάκης στην ασκομπαντούρα και μαντολίνο, Στέλιος Μαριδάκης στο λαγούτο, Γρηγόρης Ατσαλάκης στην κιθάρα, Γιάννης Λιναράκης στα κρουστά, ενώ στη μουσική του Πόντου συμμετείχαν οι Στέλιος Γεωργιάδης στην ποντιακή λύρα και Μιχάλης Κυριακίδης στο νταούλι.

Γιάννης και Ηλίας Κάκανος

ΜΕ ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ημερίδα στο Ροδοβάνι

Ημερίδα διοργανώνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος της τέως Κοινότητας Ροδοβανίου "η Αρχαία Έλυρος" στο Ροδοβάνι Σελίνου, σήμερα Σάββατο 12 Αυγούστου, στην αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου, στην πλατεία του χωριού.

Το πρωινό πρόγραμμα (9 π.μ. - 12.30 μ.μ.) αφορά ανάπτυξη ιατρικών θεμάτων και το απογευματινό πρόγραμμα (6 μ.μ. - 9.30μ.μ.) περιλαμβάνει ομιλίες για τους αρχαιολογικούς θησαυρούς της περιοχής και την πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη των χωριών μας.

Το πρόγραμμα αναλυτικά:

11:00 – 12:00: «Παράγοντες κινδύνου για εγκεφαλικά επεισόδια και στεφανιαία νόσο» (Γ. Θεοδωράκης, ιατρός-καρδιολόγος)

12:00 – 12:30: «Οι συνέπειες του καπνίσματος στην υγεία» (Σ. Βιτωράκης, ιατρός-πνευμονολόγος)

Παραδοσιακό κέρασμα

18:00 – 18:15: Χαιρετισμοί

18:15 – 18:30: Τιμητικό αφιέρωμα στον αείμνηστο ιατρό Κωνσταντίνο Βιτωράκη.

18:30 – 19:00: «Έλυρος: μια σημαντική αρχαία πόλη της νοτιοδυτικής Κρήτης στο Κοινό των Ορειών» (Αγγελική Τσίγκου, αρχαιολόγος)

αρχαιολόγος)

19:00 – 19:30: «Βυζαντινά μνημεία: Η Βασιλική της Παναγίας στο Ροδοβάνι» (Μιχάλης Ανδριανάκης, αρχαιολόγος)

Διάλειμμα

20:00 – 20:30: «Πολιτιστικές διαδρομές στο Ανατολικό Σέλινο» (Κώστας Ψαράκης, αρχαιολόγος)

20:30 – 21:00: «Οι προοπτικές γεωργικής ανάπτυξης στο Σέλινο» (Νίκος Παπαδαντωνάκης, γεωπόνος)

21:00 – 21:10: Συμπεράσματα - Λήξη ημερίδας

Παραδοσιακό κέρασμα

ΜΕ ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ

Εκδήλωση στα Σελλιά

Την ετήσια εκδήλωσή τους διοργανώνουν το Δ.Σ. του Σωματείου Σουριανών – Σελλιανών – Λικοτιναριανών και ο Δήμος Αποκορώνου στις 12 Αυγούστου και ώρα 9 μ.μ. στο γήπεδο Σελλιών. Οπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η εκδήλωση θα είναι αφιερωμένη στη ζωή των κατοίκων των χωριών. Το θέμα θα αναπτύξει ο κ. Γιάννης Σταυγιαννουδάκης. Επίσης το ΔΣ του Συλλόγου αποφάσισε να αναφερθεί στην εθνική, ιστορική και πολιτιστική προσφορά του Ιδρύματος Ελευθέριος Βενιζέλος καθώς και την απονομή διπλώματος τιμής στους διατελέσαντες Προέδρους της Ομοσπονδίας Σωματείων Αποκορώνου.

Πριν την έναρξη της εκδήλωσης θα ψαλεί εσπερινός στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος και Κοιμήσεως Θεοτόκου, στην πλατεία των Σελλιών.

Όπως κάθε χρόνο, μετά από σύντομες ομιλίες και χαιρετισμούς, θα ακολουθήσει κέρασμα με νησιώσιμα καλολιόδια και εν συνεχεία καλλιτεχνικό πρόγραμμα με μουσική από τον καταξιωμένο Λικοτιναριανό λυράρη Κώστα Μπαλιδάκη και τους συνεργάτες του Μανώλη Μπαλωμενάκη και το Σουριανό – Σελλιανό Κωστή Γιαννουλάκη, καθώς επίσης και χοροί του τόπου μας, από το χορευτικό συγκρότημα του κ. Κ. Μπούτζουκα «ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΑΕΑ-ΔΣΕ

Επετειακή εκδήλωση στο Κατωματάδο

Το παράρτημα Χανίων της πανελληνίας Ένωσης Αγνοστών Εθνικής Αντίστασης και Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας(ΠΕΑΕΑ-ΔΣΕ) διοργανώνει εκδήλωση την Σάββατο 12 Αυγούστου στις 7.30 το απόγευμα στο Κατωματάδο Κισσάμου(στο δρόμο για Ελαφονήσι) για τη μάχη που έδωσε ο ΕΛΑΣ στη Σήραγγα Τοπολιών ενάντια στους φασίστες Γερμανούς.

ΣΤΟΥΣ ΑΡΜΕΝΟΥΣ

Αποκαλυπτήρια μνημείου

Ο Σύλλογος Αρμενιανών Αττικής "Ο Κριτοβουλίδης", πραγματοποιεί σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου, το Δήμο Αποκορώνου και υπό την αιγίδα του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών Ελευθέριος Βενιζέλος και την υποστήριξη του Κοινοφελούς Ιδρύματος Αγία Σοφία και της Παγκρητίου Ενώσεως Αθηνών, αποκαλυπτήρια Μνημείου την Κυριακή 13 Αυγούστου ώρα 7.30 μ.μ στους Αρμένους –κέντρο "Πλάτανος".

Την εκδήλωση θα παρουσιάσει ο εκπαιδευτικός-συγγραφέας και δημοσιογράφος κ. Βαγγέλης Κακατσάκης. Κεντρικός ομιλητής ο Αιδεσιμότατος –Ιστορικός παππάς Μιχάλης Βλαβογιλάκης, με θέμα "Οι δύο Συνελεύσεις των Αρμένων 1822 και 1897 –Από το πρώτο προσωρινό πολίτευμα της Κρήτης στην Απαρχή της Αυτονομίας".

Θα τιμηθούν το πρώτο πολίτευμα της Κρήτης και ο τόπος συναθροίσεων της Επαναστατικής Συνελεύσεως υπό τον Ελευθέριο Βενιζέλο.

ΕΩΣ 29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Λαφονήσια 2017

Συνεχίζονται οι εκδηλώσεις για τα "Λαφονήσια 2017", που διοργανώνουν ο Δήμος Κισσάμου, τα Ακίνητα Μονομετοχική Α.Ε. Δήμου Κισσάμου, η Ένωση Ιναχωριανών Αθήνας-Πειραιά "Παναγία η Χρυσοσκαλίτισσα", με την υποστήριξη της Ιεράς Μητρόπολης Κισσάμου και Σελίνου και υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Κρήτης.

Το πρόγραμμα συνεχίζεται ως εξής:

Κυριακή 13 Αυγούστου - 7.00 μ.μ. Επιμνημόσυνη δέση και τρισάγιο στο μνημείο των πεσόντων του Ελαφονησίου

Πέμπτη 17 Αυγούστου - 7.30 π.μ. Θεία λειτουργία στην εκκλησία Αγ. Μύρωνα Κεραμωτής Κισσάμου και 12.00 μ.μ. Επιμνημόσυνη δέση, τρισάγιο και κατάθεση στεφάνων στο Ξωτικόσπηλιο

Τρίτη 29 Αυγούστου - 7.30 π.μ.Θεία λειτουργία στην εκκλησία Αγ.Ιωάννη Βάθης Κισσάμου

Τρίτη 29 Αυγούστου - 12.00 μ.μ. Επιμνημόσυνη δέση, τρισάγιο και κατάθεση στεφάνων.

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

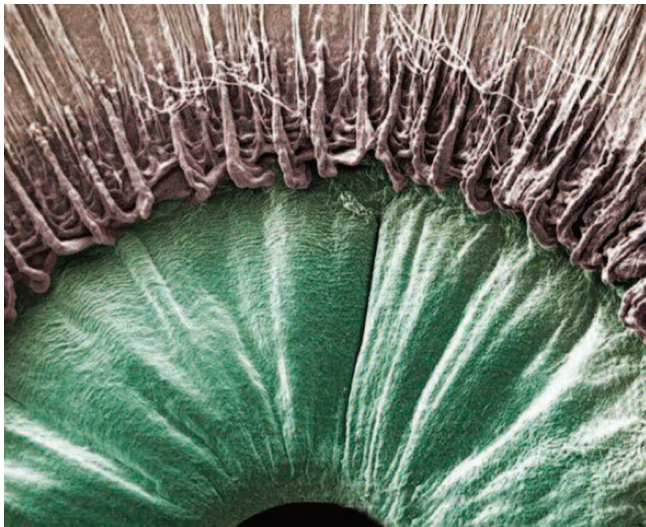
ΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
MSc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 39ο

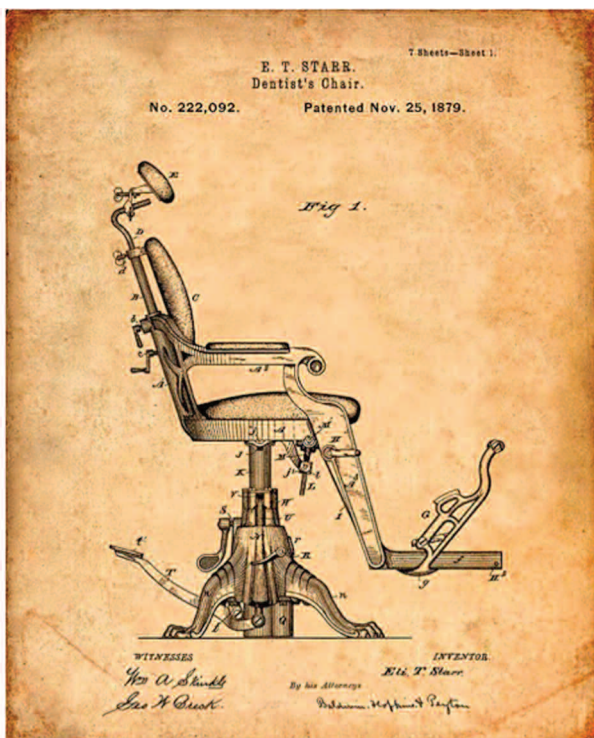
Αναπαράσταση (ανασύσταση από κρανίο) της “Μαγδαλενιανής γυναίκας”, προγόνου του σύγχρονου ανθρώπου, που έζησε περίπου 15.000 χρόνια π.Χ. σε περιοχές της σημερινής Γαλλίας.

Φωτογραφία ματιού από μικροκάμερα, η οποία έχει τοποθετηθεί στο εσωτερικό του, όπως φαίνεται από μέσα προς τα έξω (στο κάτω μέρος η “κόρη” του ματιού).

➤ Πρωτόγονη οδοντική γέφυρα, στην Αίγυπτο του 6ου π.Χ. αιώνα.

Σχέδιο πρωτότυπης ανακλινόμενης οδοντιατρικής καρέκλας, που κατατέθηκε για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στο Λονδίνο του 1879.

➤ Λίστα αιτιών εγκλεισμού γυναικών σε ψυχιατρική κλινική στην Αγγλία (1864-1889): Διάβασμα βιβλίων, ζήλια, τεμπελιά, γυναικολογικά προβλήματα και λήψη αντισυλληπτικών, άσθμα, πυρετός, ευλογία, ενασχόληση με τη θρησκεία και την πολιτική, υπερβολική χρήση εγκεφάλου, κάπνισμα, πληγή από όπλο, “κακές συνήθειες” (γενικώς) και πολλά άλλα...

REASONS FOR ADMISSION 1864 TO 1889	
INTEMPERANCE & BUSINESS TROUBLE	DISSOLUTE HABITS
KICKED IN THE HEAD BY A HORSE	DOMESTIC AFFLICTION
HEREDITARY PREDISPOSITION	DOMESTIC TROUBLE
ILL TREATMENT BY HUSBAND	DROPSY
IMAGINARY FEMALE TROUBLE	EGOTISM
HYSTERIA	EPILEPTIC FITS
IMMORAL LIFE	EXCESSIVE SEXUAL ABUSE
IMPRISONMENT	EXCITEMENT AS OFFICER
JEALOUSY AND RELIGION	EXPOSURE AND HEREDITARY
LAZINESS	EXPOSURE AND QUACKERY
MARRIAGE OF SON	EXPOSURE IN ARMY
MASTURBATION & SYPHILIS	FEVER AND JEALOUSY
MASTURBATION FOR 30 YEARS	FIGHTING FIRE
MEDICINE TO PREVENT CONCEPTION	SUPPRESSED MASTURBATION
MENSTRUAL DERANGED	SUPPRESSION OF MENSES
NOVEL READING	THE WAR
OPIMUM HABIT	TIME OF LIFE
OVER ACTION OF THE MIND	UTERINE DERANGEMENT
OVER STUDY OF RELIGION	VENEREAL EXCESSES
OVER TAKING MENTAL POWERS	VICIOUS VICES
PARENTS WERE COUSINS	WOMEN TROUBLE
PERIODICAL FITS	SUPERSTITION
TOBACCO & MASTURBATION	SHOOTING OF DAUGHTER
POLITICAL EXCITEMENT	SMALL POX
POLITICS	SNUFF EATING FOR 2 YEARS
RELIGIOUS ENTHUSIASM	SPINAL IRRITATION
FEVER AND LOSS OF LAW SUIT	GATHERING IN THE HEAD
FITS AND DESERTION OF HUSBAND	GREEDINESS
ASTHMA	GRIEF
BAD COMPANY	GUNSHOT WOUND
BAD HABITS & POLITICAL EXCITEMENT	HARD STUDY
BAD WHISKEY	RUMOR OF HUSBAND MURDER
BLOODY FLUX	SALVATION ARMY
BRAIN FEVER	SCARLATINA
BUSINESS NERVES	SEDUCTION & DISAPPOINTMENT
CARBONIC ACID GAS	SELF ABUSE
CONGESTION OF BRAIN	SEXUAL ABUSE & STIMULANTS
DEATH OF SONS IN WAR	SEXUAL DERANGEMENT
DECOYED INTO THE ARMY	FALSE CONFINEMENT
DERANGED MASTURBATION	FEEBLENESS OF INTELLECT
DESERTION BY HUSBAND	FELL FROM HORSE IN WAR
	FEMALE DISEASE
	DISSIPATION OF NERVES

Η Coca Cola παρασκευάστηκε το 1885 από τον φαρμακοποιό John Pemberton στην Ατλάντα των ΗΠΑ. Περιείχε αρχικά εκχύλισμα κοκαΐνης και πωλούνταν ως φαρμακευτικό σκεύασμα-συμπλήρωμα “τόνωσης και αναζωογόνησης”.

➤ Φορητό σετ “τσέπης” χειρουργικών εργαλείων, που βρέθηκε στην Αγγλία και χρονολογείται γύρω στο 1650.

➤ Morform: Βαρύ κατασταλτικό σκεύασμα, που αποτελούνταν από το ναρκωτικό μορφίνη και το αναισθητικό χλωροφόρμιο. Χρησιμοποιήθηκε γύρω στο 1900 για την αντιμετώπιση του βήχα, του πόνου από κωλικό νεφρού, καθώς και νευρολογικών διαταραχών, με τη συναίνεση των γιατρών της εποχής...

Αραχνιασμένες βαλίτσες ασθενών ψυχιατρικού ασύλου της Αγγλίας, οι οποίες ανήκαν σε δύστυχους ανθρώπους, που ξεχάστηκαν απ' όλους και δεν επέστρεψαν ποτέ στο σπίτι τους...

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Ίσιντορ και Πάουλα

» Ola Nilsson (μτφρ. Γρηγόρης Κονδύλης, εκδόσεις Καστανιώτη)

Αν νομίζεις πως αλλάζοντας όνομα θα σβήσεις το παρελθόν, απατάσαι. Αν νομίζεις πως αλλάζοντας τόπο θα σβήσεις το παρελθόν, απατάσαι. Αν νομίζεις πως εμπιστευόμενος τον χρόνο θα σβήσεις το παρελθόν, απατάσαι. Και τι να κάνω τότε; Να παλέψεις με το παρελθόν. Και ας μην τα καταφέρεις ποτέ ολοκληρωτικά. Να είσαι τυχερός και να έχεις κάποιον να σου σταθεί όταν το έδαφος τρέμει. Και ας μην πάψει ποτέ το έδαφος να τρέμει εντελώς.

Ο Ίσιντορ και η Πάουλα: μαζί αδιαφορούν για τα μεγάλα κατορθώματα με το κεφάλι ψηλά. Λες και το να μένουν στην πсуχία τους ήταν ένα ακόμη μεγαλύτερο επίτευγμα, κάτι πολύ ευγενέστερο.

Είναι η ιστορία του Ίσιντορ και της Πάουλα, που δεν τους έλεγαν πάντα Ίσιντορ και Πάουλα, όμως εκείνοι, φεύγοντας, επέλεξαν νέα ονόματα, ελπίζοντας να κρυφτούν καλύτερα από ό,τι τους κυνηγούσε: τραύματα και αναμνήσεις.

Εκείνος δουλεύει ως οδηγός στον υπόγειο σιδηρόδρομο της Στοκχόλμης, εκεί που οι περισσότεροι βιάζονται να βρεθούν κάπου αλλού, εκεί που καταφεύγουν όσοι χάνονται, τρεκλίζοντας ανάμεσα στη ζωή και στον θάνατο. Εκείνη προσπαθεί, τις περισσότερες φορές δεν τα καταφέρνει, αναγνωρίζει πια τα οριακά σημεία και ζητάει βοήθεια, μέχρι να πατήσει στα πόδια της ξανά. Εκείνος στέκεται στο πλευρό της, όπως μπορεί και όσο εκείνη του επιτρέπει, ακολουθώντας το ένστικτο και το συναίσθημα. Δεν ξέρει πώς αλλιώς. Εκείνη τον διώχνει μακριά, όταν δεν τον αντέχει ή όταν θέλει να τον προστατεύσει. Συνήθως αυτά συνυπάρχουν ταυτόχρονα στο μυαλό της.

Το σκοτάδι εναλλάσσεται με το φως, το σκοτάδι διαρκεί περισσότερο και η ταχύτητα διέλευσης είναι μεγάλη, το φως διαρκεί λιγότερο, όμως η ακινησία είναι ανακουφιστική. Τα βάρη της πόλης. Οι σήραγγες που ενώνουν τους σταθμούς, η εμπιστοσύνη που πρέπει κάποιος να δείξει στις ράγες και στο κέντρο ελέγχου κυκλοφορίας. Αυτά όμως ισχύουν μόνο για τα τρένα και όχι για την ανθρώπινη ψυχή.

Ο Νίλσον ξέρει πως κάποια πράγματα δεν πρέπει να κατονομαστούν, κάποιες λέξεις δεν πρέπει να ειπωθούν, το βάρος τους θα είναι περιττό και συναι-

σθηματικά εκβιαστικό. Επιχειρεί να αποδώσει την ιστορία των δύο πρώων με ακρίβεια μέσα σ' ένα περιβάλλον λεκτικά ποιητικό και αφηγηματικά αφαιρετικό, όχι για να ξεφύγει, όχι για να ωραιοποιήσει, όχι για να λάβει τα παράσημα ως συγγραφέας, αλλά γιατί έτσι πιστεύει πως η ιστορία θα λειτουργήσει, και επειδή αυτός είναι ο στόχος του εξ αρχής, καταφέρνει, με επιμονή και ταλέντο, να ανασυνθέσει τον μύθο του Ορφέα και της Ευριδίκης, εκκινώντας από το ποίημα του Ρίλκε και καταλήγοντας στον Μπέργκμαν, σε ένα μυθιστόρημα ολιγοσέλιδο αλλά πυκνό, γεμάτο με εικόνες και συναισθήματα. Ένα μυθιστόρημα για το χέρι που τότε πρέπει να απλώσουμε και τότε να πιάσουμε, ελπίζοντας στην έξοδο από το σκοτάδι στο φως ή, για την ακρίβεια -και καθαρώνοντας το φως από τον θρόνο του-, στην ανακάλυψη του διακόπτη που θα μας επιτρέπει την κατά βούληση εναλλαγή ανάμεσα στο φως και το σκοτάδι -παρά τα όποια κατά καιρούς τεχνικά προβλήματα.

ΜΕ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Εκθεση βιβλίου στο Παλιό Λιμάνι

Συνεχίζεται έως τις 19 Αυγούστου η 5η Έκθεση Βιβλίου που διοργανώνει ο Δήμος Χανίων και τα βιβλιοπωλεία της πόλης στο παλιό λιμάνι, πίσω από το Γιαλί Τζαμί.

Η έκθεση είναι ανοιχτή από τις 8 το βράδυ έως τις 12 τα μεσάνυχτα, ενώ οι παράλληλες εκδηλώσεις έχουν ώρα έναρξης στις 9 το βράδυ.

Αναλυτικά το πρόγραμμα των επόμενων παράλληλων εκδηλώσεων έχει ως εξής:

- Σάββατο 12 Αυγούστου: Ο συνθέτης Λεωνίδα Μαριδάκης παρουσιάζει τραγούδια εμπνευσμένα από την ποίηση και τη λογοτεχνία και η συγγραφέας Μαρινέλλα Βλαχάκη διαβάζει αποσπάσματα από το μυθιστόρημά της «Σιλανς σιλβουπλέ».

- Κυριακή 13 Αυγούστου: Παρουσίαση βιβλίου των Μάνου Σφακιανάκη και Βέρας Αθανασίου με θέμα το διαδίκτυο.

- Πέμπτη 17 Αυγούστου: Παρουσίαση βιβλίου «Ο Άν-Ντάρτης και άλλες ιστορίες» του Γιάννη Τσουκάτου (εκδ. Έρσιμα).

- Παρασκευή 18 Αυγούστου: Παρουσίαση βιβλίου «Σε ψάχνω στον χρόνο» του Ιωσήφ Αλυγίζακη (εκδ. Πολύχρωμος Πλανήτης).

- Σάββατο 19 Αυγούστου: Μουσική βραδιά με τους Ελισάβετ Βερούλη (τραγούδι) και Γιώργο Σαλτάρη (πιάνο).

ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Συνέδριο για τον Καζαντζάκη

Το Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας, η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης (ΟΑΚ) και ο Δήμος Πλατανιά, οργανώνουν στις εγκαταστάσεις της ΟΑΚ, στο Κολυμπάρι Χανίων, από τις 28 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2018, Συνέδριο με θέμα «Ο Νίκος Καζαντζάκης και η επίδραση του έργου του σε άλλους συγγραφείς, σύγχρονους και μεταγενέστερους, στην Ελλάδα και την αλλοδαπή». Όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν με ανακοίνωση, μπορούν να στείλουν Δήλωση Συμμετοχής στην ηλεκτρονική διεύθυνση kostasmoutzouris@hotmail.gr, έως τις 28 Φεβρουαρίου 2018.

Στη Δήλωση Συμμετοχής είναι απαραίτητο να αναφέρονται τα πλήρη στοιχεία του δηλούντος, καθώς και ο τίτλος της ανακοίνωσής του.

Η περίληψη της ανακοίνωσης θα πρέπει να σταλεί στην ανωτέρω ηλεκτρονική διεύθυνση έως τις 30 Απριλίου 2018.

Η Επιστημονική Επιτροπή του Συνεδρίου θα κρίνει, με βάση τις περιλήψεις, ποιες από τις υποψήφιες ανακοινώσεις θα γίνουν δεκτές στο Συνέδριο.

Η συμμετοχή των εισηγητών στο Συνέδριο ορίζεται στα τριάντα ευρώ, τα οποία θα καταβληθούν σε σχετικό λογαριασμό του Συνεδρίου, αφού πρώτα καταρτισθεί από την Επιστημονική Επιτροπή ο κατάλογος των εισηγητών.

Βιβλία

Με μια ρακή

Μαρία Μαυράκη, Ειρήνη Μπαίλα

Εκδότης: Πικραμένος Πάννης

Έτος 1970, σ' ένα ορεινό χωριό της Κρήτης. Ένας πρωτόγνωρος έρωτας μεταξύ δύο εφήβων, έτοιμων να δώσουν τη ζωή τους ο ένας για τον

άλλον, βάφεται με αίμα. Οι προκαταλήψεις μιας αυστηρής κοινωνίας, σκληρής και απόλυτης, τιμωρούν την αγάπη.

Αθήνα, έτος 2000. Η δυ-

ναμική Αγγελική, ειδική παιδοψυχολόγος, προσπαθεί να γαλπνέψει και να δυναμώσει με την αγάπη της ένα κορίτσι με αυτισμό, ένα ξεχωριστό πλάσμα με «ιδιαιτέρως ικανότητες». Στην πορεία τού αγώνα της βρίσκει αντιμετώπη μ' ένα καλά κρυμμένο μυστικό που θα αποκαλύψει τη σκληρή αλήθεια σε όλους, μα όχι σε εκείνη.

Αλλάζει η μοίρα την πορεία της; Ξεφεύγεις άραγε ποτέ από την ειμαρμένη; Ποιες ανατροπές κρύβονται σε τριάντα χρόνια; Θα μαθευτεί ποτέ η αλήθεια ή θα παραμείνει κλειδωμένη στις πληγωμένες καρδιές κάποιων;

Οι νύφες

του Ιονίου

Τζιλ Ντάουνι

μετάφραση: Χρύσα Φραγκιαδάκη

Εκδότης: Πατάκη

Κέρκυρα, 1822. Ο νεαρός Βρετανός αξιωματικός Όττο Άιβς διακινδυνεύει τον ρόλο του ως κατασκόπου του σερ

Τσαρλς Νάπιερ κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης κλέβοντας την πρωτότοκη κόρη του Κερκυραίου κόντε Διαμαντή, την εικοσάχρονη Μαγδαληνή. Την είδε για πρώτη φορά στον γάμο της επτάχρονης αδελφής της, της Αντζέλικας... Όταν η μικρή Αντζέλικα χρεώνει εξαιτίας του Όττο, οι ζωές των δύο γυναικών μπαίνουν σε κίνδυνο. Μακριά από τον πολιτισμό των κλειστών παρθύρων στα Επτάνησα, όπου είχαν ζήσει μέχρι τότε, οι δύο αδελφές, η Μαγδαληνή κι η Αντζέλικα, θα έρθουν στον μακρινό Καναδά αντιμέτωπες με έναν νέο κόσμο, όπου θα πρέπει να επιβιώσουν ακόμη και μόνες τους. Κι όταν ο έρωτας ξαναβρεθεί μπροστά τους, οι κανόνες θα πρέπει να παραβιαστούν για άλλη μια φορά...

Το ταξίδι

του χασίς

Ανρί ντε Μονφρέντ

μετάφραση: Μόνα Πάρλαλη

Εκδότης: Ζαχαρόπουλος Σ. Ι.

Η αυτοβιογραφική ιστορία "Το ταξίδι του χασίς" του Ανρί ντε Μονφρέντ (1879-1974) εξελίσσεται στην Ελλάδα. Ο συγγραφέας παίρνει την απόφαση να ασχοληθεί με το

πολύ επικερδές

αλλά και πολύ ριψοκίνδυνο λαθρεμπόριο κάνναβης, δελεασμένος από τα κέρδη που ελπίζει να του αποφέρει. Χωρίς να γνωρίζει αρχικά τίποτα περισσότερο για το προϊόν που θα μεταφέρει, πέρα από το ότι θα το φορτώσει στην Ελλάδα και θα το πουλήσει στην Αίγυπτο, έρχεται σε επαφή με τον κατάλληλο άνθρωπο, τον Πειραιώτη Σπύρο Σμυρναίο, κι αναχωρεί την επομένη για τον Πειραιά, όπου η οικογένεια του μεσολαβητή τον υποδέχεται σαν παλιό φίλο, προσφέροντάς του πλούσια φιλοξενία, όπως αρμόζει στα πατροπαράδοτα ελληνικά έθιμα. Ο Παπα-Μανόλης, συγγενής της οικογένειας, θα τον οδηγήσει σε άλλους, επίσης φιλόξενους συγγενείς στην Τρίπολη, οι οποίοι είναι καλλιεργητές χασίς. Εκεί ο συγγραφέας θα έρθει αντιμέτωπος με την ελληνική πονηριά και θα μάθει τα μυστικά μιας ιδιαίτερα επικίνδυνης συναλλαγής. Έτσι ξεκινά μία ακόμα συναρπαστική περιπέτεια, στην οποία θα πρέπει να παλέψει όχι μόνο με τα στοιχεία της φύσης αλλά και με τις σκοτεινές πτυχές της ανθρωπίνης ψυχής.

Κατ' οίκον

Λέγκω Μιχαλοπούλου

Εκδότης: Φερενίκη

"Το μάτι της έπεσε πρώτα στη Γιωργία. Η γριούλα ήταν ξαπλωμένη και κοιμόταν φορώντας όλα τα μαύρα της εκτός απ' το τσεμπέρι, που το είχε καλοδιπλωμένο πάνω στο κομοδίνο. Ο κότσορ της ήταν λυτός και

τα ασπροκίτρινα, λεπτά της μαλλάκια ξεκουράζονταν κι αυτά πάνω στο μαξιλάρι. Χαμηλά στην κοιλιά, οι δυο παλάμες σέπαζαν η μία την άλλη και ανεβοκατέβαιναν αργά μαζί με την αναπνοή, ενώ πιο κάτω, ανάμεσα στα γόνατα, ένα άσπρο μαλακό πανί με λάστιχο βρισκόταν εκεί τσαλακωμένο. Η Στελλίτσα χαμογέλασε, γιατί αναγνώρισε τα μεγάλα βρακιά που φορούσε και η γιαγιά της".

Ένα θαύμα έρχεται να ανατρέψει την καθημερινότητα των ενοίκων, των εργαζομένων αλλά και των ιδιοκτητών του οίκου ευηγρίας "Η Ανανέωσις". Καθ' όλη τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας, άνθρωποι διαφορετικών ηλικιών και οριζόντων παρακολουθούν τον χρόνο να κυλά, με τις συνήθειες εντάσεις, μικροχαρές, αδιέξοδα και εξομολογήσεις. Ποια είναι η ιστορία του καθενός; Τι περιμένουν από τη ζωή; Τι φοβούνται;